

Määräykset ja ohjeet 1/2019

Lisäeläkelaitosten hallinto

Dnro

FIVA 12/01.00/2018

Antopäivä

7.3.2019

Voimaantulopäivä

31.3.2019

Lisätietoja

Vakuutusvalvonta/Työeläkelaitokset

FINANSSIVALVONTA

puh. 09 183 51

etunimi.sukunimi@finanssivalvonta.fi

finanssivalvonta.fi

Määräysten ja ohjeiden oikeudellinen luonne

Määräykset

Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa "Määräys"-otsikon alla esitetään Finanssivalvonnan antamat määräykset. Määräykset ovat velvoittavia oikeussääntöjä, joita on noudatettava.

Finanssivalvonta antaa määräyksiä ainoastaan määräyksenantoon valtuuttavan lain säännöksen nojalla ja sen asettamissa rajoissa.

Ohjeet

Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa "Ohje"-otsikon alla esitetään Finanssivalvonnan tulkintoja lainsäädännön tai muun velvoittavan sääntelyn sisällöstä.

"Ohje"-otsikon alla on lisäksi suosituksia ja muita toimintaohjeita, jotka eivät ole velvoittavia. Ohjeissa on myös kansainvälisten ohjeiden ja suositusten noudattamista koskevat Finanssivalvonnan suositukset.

Ohjeen kirjoitustavasta ilmenee, milloin kyseessä on tulkinta ja milloin suositus tai muu toimintaohje. Ohjeiden kirjoitustapaa sekä määräysten ja ohjeiden oikeudellista luonnetta on selvitetty tarkemmin Finanssivalvonnan verkkopalvelussa.

[Finanssivalvonta.fi > Sääntely > Määräysten ja ohjeiden oikeudellinen luonne](#)

Sisällysluettelo

1	Soveltamisala ja määritelmät	7
1.1	Soveltamisala	7
1.2	Määritelmät	7
2	Säädöstausta ja kansainväliset suositukset	9
2.1	Lainsäädäntö	9
2.2	Euroopan unionin direktiivit	9
2.3	Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet	9
3	Tavoitteet	11
4	Lisäeläkelaitoksen sääntöjen vahvistaminen (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)	12
4.1	Hakemukseen sovellettavat lainkohdat	12
4.2	Hakemus lisäeläkelaitosta perustettaessa	12
4.3	Hakemuksen sisältö	12
4.4	Hakemukseen liitettävät selvitykset ja asiakirjat	12
4.5	Hakemuksen toimittaminen Finanssivalvonnalle	13
5	Lisäeläkelaitosten toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden kelpoisuus (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)	14
5.1	Soveltamisala	14
5.2	Lainsäädännössä lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaaville henkilöille asetetut vaatimukset (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)	14
5.2.1	Lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden asiantuntemus	16
5.2.2	Lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden hyvämaineisuus	17

5.2.3	Lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden kelpoisuuden arviointi ja muutosittoituksen tekeminen Finanssivalvonnalle	17
5.3	Lainsäädännössä pienen lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaaville henkilöille asetetut vaatimukset	19
5.3.2	Pienen lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden asiantuntemus.....	20
5.3.3	Pienen lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden hyvämaineisuus	21
5.3.4	Pienen lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden kelpoisuuden arviointi ja muutosittoituksen tekeminen Finanssivalvonnalle.....	22
6	Sisäinen valvonta (<i>Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022</i>).....	24
6.1	Lisäeläkelaitos, jolla vähintään sata vakuutettua	24
6.2	Lisäeläkelaitos, jolla vähemmän kuin sata vakuutettua (pieni lisäeläkelaitos) .	25
7	Riskienhallinnan järjestäminen (<i>Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022</i>).....	28
7.1	Lisäeläkelaitos, jolla vähintään sata vakuutettua	28
7.2	Lisäeläkelaitos, jolla vähemmän kuin sata vakuutettua (pieni lisäeläkelaitos) .	29
8	Keskeisen toiminnon suorittaminen samalla henkilöllä tai organisaatioyksiköllä kuin työnantaja.....	31
8.1	Soveltamisala	31
8.2	Hakemus Finanssivalvonnalle	31
9	Lisäeläkelaitoksen keskeisiä toimintoja suorittavien henkilöiden kelpoisuus (<i>Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022</i>).....	32
9.1	Soveltamisala	32
9.2	Lainsäädännössä lisäeläkelaitosten keskeisille toiminnoille asetetut vaatimukset	32
9.2.2	Keskeisiä toimintoja suorittavien henkilöiden asiantuntemus	33
9.2.3	Keskeisiä toimintoja suorittavien henkilöiden hyvämaineisuus.....	34

9.3	Keskeisiä toimintoja suorittavien henkilöiden kelpoisuuden arviointi ja muutosilmoituksen toimittaminen Finanssivalvonnalle	34
10	Ulkoistetusta toiminnosta Finanssivalvonnalle tehtävä ulkoistamisilmoitus	36
10.1	Soveltamisala	36
10.2	Ulkoistamisilmoitus	36
10.3	Ulkoistamisilmoitus keskeisestä toiminnosta, johtamisesta tai hallinnoinnista	36
10.4	Ulkoistamisilmoituksen tekeminen Finanssivalvonnalle	37
11	Ylikatteen palauttaminen osakkaille ja sisäinen siirto (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)	40
11.1	Varojen arvostaminen ylikatetta osakkaille palautettaessa	40
11.2	Hakemus ylikatteen palauttamiseksi osakkaille	40
11.3	Ilmoitus sisäisestä siirrosta	41
12	Sijoitustoiminnan järjestäminen ja sijoitussuunnitelma (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)	43
12.1.2	Varainhallinnan ja maksuliikenteen järjestäminen	43
12.1.3	Sijoitustoiminnan järjestäminen	43
12.2	Hallituksen vastuut sijoitustoiminnassa ja sijoitustoiminnan riskienhallinnassa / sijoitussuunnitelma	44
13	Hakemus vakuutuskannan luovuttamiseksi (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)	46
14	Lisäeläkkeen eläke-ennusteen laskennassassa käytettävät oletamat (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)	48
14.1	Soveltamisala	48
14.2	Olettamat	48
15	Vakuutettujen määrää ja noudatettavia säännöksiä koskeva ilmoitus Finanssivalvonnalle	49

15.1	Ilmoitus Finanssivalvonnalle vakuutettujen määrästä ja sovellettavista säännöksistä	49
16	Kumotut määräykset ja ohjeet	51
16.1	Nämä määräykset ja ohjeet kumoavat voimaan tullessaan seuraavat Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet:	51
17	Muutoshistoria	52
17.1	Näitä määräyksiä ja ohjeita on muutettu sen voimaantulon jälkeen seuraavasti	52

1 Soveltamisala ja määritelmät

1.1 Soveltamisala

(1) Näitä määräyksiä ja ohjeita sovelletaan seuraaviin Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:ssä tarkoitettuihin valvottaviin siten kuin jäljempänä lukukohtaisesti määritellään:

- [lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain \(947/2021\) 1 luvun 2 §:ssä määritellyt lisäeläkesäätiöt ja lisäeläkekassat \(Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022\)](#)

(2) [Näitä määräyksiä ja ohjeita sovelletaan lisäksi lain eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain ja vakuutuskassalain voimaanpanolain \(951/2021\) 3 §:n ja 5 §:n mukaisiin osastoihin, jotka harjoittavat lisäeläketoimintaa. \(Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022\)](#)

- [eläkesäätiölaissa \(1774/1995\) tarkoitetut A-eläkesäätiöt, joiden tarkoituksena on myöntää yksinomaan vapaaehtoisia lisäeläkkeitä ja muita etuuksia](#)
- [eläkesäätiölaissa tarkoitetut AB-eläkesäätiöt, joiden tarkoituksena on myöntää sekä vapaaehtoisia lisäeläkkeitä ja muita etuuksia \(A-osasto\) että lakisääteisiä eläkkeitä ja muita etuuksia \(B-osasto\)](#)
- [vakuutuskassalaissa \(1164/1992\) tarkoitetut eläkekassat, jotka harjoittavat yksinomaan lisäeläketoimintaa](#)
- [vakuutuskassalaissa tarkoitetut eläkekassat, jotka harjoittavat sekä lisäeläketoimintaa että lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa.](#)

1.2 Määritelmät

(3) [Näissä määräyksissä ja ohjeissa käytetään jäljempänä seuraavia määritelmiä: *lisäeläkelaitoksella* tarkoitetaan edellä luvussa 1.1 todettujen valvottavien osalta: \(Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022\)](#)

[Lisäeläkelaitos](#)

(2)(4) [Lisäeläkelaitoksella tarkoitetaan kaikkia edellä luvussa 1.1. mainittujen määräysten ja ohjeiden soveltamisalaan kuuluvia Finanssivalvonnasta annetun lain mukaisia valvottavia. \(Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022\)](#)

- [A-eläkesäätiöitä ja AB-eläkesäätiöiden A-osastoja](#)
- [yksinomaan lisäeläketoimintaa harjoittavia eläkekassoja sekä sellaisten eläkekassojen lisäeläketoimintaa harjoittavia osastoja, jotka harjoittavat sekä lisäeläketoimintaa että lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa.](#)

[Pieni lisäeläkelaitos](#)

(5) [Pienellä lisäeläkelaitoksella tarkoitetaan lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain \(947/2021\) 1 luvun 13 §:n mukaista lisäeläkelaitosta, jossa on vähemmän kuin 100 vakuutettua \(Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022\)](#)

Lisäeläkelaitoksen johto

- (6) Lisäeläkelaitoksen johdolla tarkoitetaan hallitusta ja toimitusjohtajaa. (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)

AB-eläkesätiö

- (7) AB-eläkesätiöllä tarkoitetaan eläkesätiöistä ja eläkekassoista annetun lain, lisäeläkesätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain ja vakuutuskassalain voimaanpanolain (951/2021) 3 §:n mukaista eläkesätiötä, jonka tarkoituksena on myöntää sekä vapaaehtoisia lisäetuuksia (A-osasto) että lakisääteisiä eläkkeitä ja muita etuuksia (B-osasto). (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)

AB-eläkekassa

- ~~(3)~~(8) AB-eläkekassalla tarkoitetaan eläkesätiöistä ja eläkekassoista annetun lain, lisäeläkesätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain ja vakuutuskassalain voimaanpanolain (951/2021) 5 §:n mukaista eläkekassaa, joka harjoittaa sekä lakisääteistä toimintaa (B-osasto) että muuta toimintaa (A-osasto). (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)

2 Säädoista ja kansainväliset suositukset

2.1 Lainsäädäntö

Näiden määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvät seuraavat säädökset:

- [laki lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista \(947/2021, jäljempänä LESKL\) \(Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022\)](#)
- [laki eläkesäätiöistä ja eläkekassoista \(946/2021, jäljempänä ESKL\) \(Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022\)](#)
- [laki eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain ja vakuutuskassalain voimaanpanosta \(951/2021\) \(Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022\)](#)
- eläkesäätiölaki (1774/1995, jäljempänä myös ESL)
- vakuutuskassalaki (1164/1992, jäljempänä myös VKL)
- [laki maksuperusteisista lisäeläkejärjestelyistä eläkesäätiöissä ja eläkekassoissa \(173/2009\)](#)

2.2 Euroopan unionin direktiivit

- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta 2016/2341/EU

2.3 Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä perustuu seuraaviin säännöksiin:

~~Eläkesäätiöt:~~

- ~~ESL 1 b §:n 5 momentti~~ [LESKL 1 luvun 17 §](#) (ilmoitus vakuutettujen lukumäärästä ja säännösten noudattamisesta)
- [LESKL 2 luvun 5 §:n 4 momentti \(sääntöjen vahvistamista koskevan hakemuksen sisällöstä ja hakemukseen liitettävistä selvityksistä ja asiakirjoista\)](#)
- [LESKL 3 luvun 13 §:n 4 momenttiin](#) ~~ESL 42 d §:n 2 momentin~~ (keskeisiä toimintoja suorittavien henkilöiden hyvämaineisuutta ja sopivuutta koskeva selvitys)
- [LESKL 3 luvun 3 §:n 2 momenttiin](#) ~~ESL 42 e §:n 2 momentin~~ (toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden hyvämaineisuutta ja sopivuutta koskeva selvitys)
- [ESKL 9 luvun 8 §:n](#) (ESKL 9 luvussa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä, ilmoituksiin liitettävistä selvityksistä ja asiakirjoista sekä rekisterinpitoon liittyvistä teknisistä seikoista)
- [LESKL 3 luvun 6 §:n 3 momenttiin](#) ~~ESL 42 h §:n 4 momentin~~ (Finanssivalvonnalle toimittava hakemus luvasta suorittaa keskeisiä toimintoja samalla henkilöllä tai organisaatioyksiköllä kuin työnantaja)

- LESKL 3 luvun 18 § (hallintojärjestelmästä, riskienhallintatoiminnoista, riskienhallintajärjestelmästä ja sisäisen valvonnan järjestelmästä)
- ESKL 4 luvun 25 §:n 1 momentti yhdessä LESKL 1 luvun 10 §:n 1 momentin kanssa (riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä luotettavaa hallintoa koskevista vaatimuksista)
- LESKL 6 luvun 4 §:n 1 momentti (varojen sijoittamista koskeva suunnitelma)
- LESKL 3 luvun 15 §:n 2 momentti, ESL 42 g §:n 3 momentin (Finanssivalvonnalle annettavasta ulkoistamisilmoituksesta)
- LESKL 7 luvun 4 §:n 4 momenttiin, ESL 49 f §:n 4 momentin (lisäeläkkeen eläke-ennusteen laskennassa käytettävät oletamat)
- LESKL 11 luvun 4 § 3 momenttiin (Finanssivalvonnalle toimitettava hakemus suostumukselle vakuutuskannan luovuttamiselle ja vakuutuskannan luovuttamista koskevalle sopimukselle)
- LESKL 5 luvun 15 §:n 4 momenttiin (ylikatetta arvioitaessa varojen arvo lasketaan käytävästä arvosta poikkeavasti)
- ESL 6 §:n 7 momenttiin (lisäeläkesätiön ilmoitus sisäisestä siirrosta)
- VKL 8 a § 7 momentti- (lisäeläkekassan ilmoitus sisäisestä siirrosta)
(Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)

Eläkekassat:

- ~~VKL 2 b §:n 5 momentin (ilmoitus vakuutettujen lukumäärästä ja säännösten noudattamisesta)~~
- ~~VKL 77 d §:n 3 momentin (keskeisiä toimintoja suorittavien henkilöiden hyvämaineisuutta ja sopivuutta koskeva selvitys)~~
- ~~VKL 77 e §:n 2 momentin (toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden hyvämaineisuutta ja sopivuutta koskeva selvitys)~~
- ~~VKL 77 h §:n 4 momentin (Finanssivalvonnalle toimitettava hakemus luvasta suorittaa keskeisiä toimintoja samalla henkilöllä tai organisaatioyksiköllä kuin työnantaja)~~
- ~~VKL 77 q §:n 3 momentin (Finanssivalvonnalle annettavasta ulkoistamisilmoituksesta)~~
- ~~VKL 84 f §:n 4 momentin (lisäeläkkeen eläke-ennusteen laskennassa käytettävät oletamat)~~

3 Tavoitteet

- (1) Näiden määräysten ja ohjeiden tavoitteena on ~~lisäeläkelaitoksia koskevan ammatillisia lisäeläkelaitoksia tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/2341 vuoksi eläkesäätiö- ja vakuutuslainsäädäntöön tehtyjen muutosten johdosta~~ määrätä ja ohjeistaa lisäeläkelaitoksien hallinnon järjestämistä niiltä osin kuin ~~lisäeläkelaitoksia koskevasta~~ lainsäädännöstä ei ole saatavissa riittävää ohjeistusta. [\(Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022\)](#)

4 Lisäeläkelaitoksen sääntöjen vahvistaminen (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)

4.1 Hakemukseen sovellettavat lainkohdat

- (1) LESKL 2 luvun 4 §:n mukaan eläkelaitoksella tulee olla säännöt, joissa on määrättävä, mitä mainitussa lainkohdassa säädetään. LESKL 2 luvun 5 §:n mukaan lisäeläkelaitosta perustettaessa on sääntöhakemukseen liitettävä edellä mainitussa pykälässä todetut asiakirjat.
- (2) Finanssivalvonta vahvistaa lisäeläkelaitoksen säännöt LESKL 2 luvun 5 §:n mukaisesti.
- (3) Lisäeläkejärjestelyyn lisäeläkelaitoksessa, joka on perustettu ennen uusien eläkelaitoslakien voimaantuloa 1.1.2022, sovelletaan VoimPL 15 §:ssä säädetyn mukaisesti eläkesäätiössä eläkesäätiölain (1774/1995) 11 §:ää tai eläkekassassa vakuutuskassalain (1664/1992) 52 ja 53 §:iä.
- (4) Finanssivalvonnan oikeus antaa tarkempia määräyksiä sääntöjen vahvistamista koskevan hakemuksen sisällöstä ja hakemukseen liitettävistä selvityksistä ja asiakirjoista perustuu LESKL 2 luvun 5 §:n 4 momenttiin.

MÄÄRÄYS (kohdat 5-7)

4.2 Hakemus lisäeläkelaitosta perustettaessa

- (5) Lisäeläkelaitoksen sääntöhakemukseen perustamisvaiheessa noudatetaan tämän luvun sääntöjä soveltuvien osin.

4.3 Hakemuksen sisältö

- (6) Sääntöjen vahvistamista koskevaan hakemukseen on sisällytettävä seuraavat tiedot:
 - Hakemuksessa on mainittava lyhyt kuvaus sääntömuutoksien sisällöstä ja taustasta.
 - Hallintoelinten kokouksien päivämäärät, missä sääntömuutoksesta on päätetty.
 - Sääntömuutoksen vahvistamispäivä, mikäli se on myöhäisempi kuin Finanssivalvonnan päätöksen antamispäivä.
 - Lisätietojen antajan yhteystiedot.

4.4 Hakemukseen liitettävät selvitykset ja asiakirjat

- (7) Hakemukseen on liitettävä vähintään seuraavat asiakirjat ja selvitykset:
 - Sääntöjen muutetut kohdat numeroittain ja/tai pykälittäin.
 - Sääntömuutoksien yleisperustelut sekä muutettavien kohtien yksityiskohtaiset perustelut. Yksityiskohtaisista perusteluista on käytävä ilmi muun muassa miksi muutos tehdään ja mihin lainkohtiin se perustuu. Jos muutoksella on tarkoitus vähentää tai poistaa eläkettä tai etuutta, on perusteluista erityisesti käytävä ilmi millä perusteella muutos on mahdollista tehdä.
 - Sääntöjen teksti kokonaisuutena, mistä ilmenevät selkeästi haettavat muutokset verrattuna voimassa olevaan sääntöversioon.¹

¹ Muutosmerkinnät voi tehdä esimerkiksi word-ohjelmiston muutostoiminnolla.

- Muutetuiksi haettavista säännöistä ilman muutosmerkintöjä oleva kappale, jonka Finanssivalvonta liittää sääntömuutoksesta annettavan päätöksen liitteeksi (vahvistettavat säännöt). Vahvistettavat säännöt on oltava tiedostomuotona sellainen, jota ei voida muuttaa.
- Sääntömuutoksesta päättäneen hallintoelimen pöytäkirja tai oikeaksi todistettu pöytäkirjanote.
- Hallintoelimen pöytäkirjasta tai pöytäkirjanotteesta on käytävä ilmi kokouksen päätösvaltaisuus ja mitkä sääntökohdat/pykälät on kokouksessa käsitelty sekä muutoksien hyväksyminen. Jos pöytäkirjassa viitataan kokouspöytäkirjan liitteeseen, myös liite toimitetaan Finanssivalvontaan.
- Mikäli toimintapiiriin on esitetty tehtäväksi muutoksia, on hakemukseen liitettävä selvitys siitä, että LESKL:n 1 luvun 5 ja 6 §:n edellytykset muutoksille täyttyvät.

OHJE (kohdat 8-9)

4.5 Hakemuksen toimittaminen Finanssivalvonnalle

- (8) Finanssivalvonta suosittaa, että hakemukset toimitetaan Finanssivalvonnan kirjaamoon sähköpostitse kirjaamo(at)finanssivalvonta.fi tai mikäli hakemus sisältää salassa pidettäviä tietoja, hakemuksen liitteineen voi toimittaa käyttäen suojattua sähköpostiyhteyttä <https://securemail.bof.fi>.
- Kirjeitse hakemuksen voi toimittaa osoitteeseen: Finanssivalvonta, PL 103, 00101 HELSINKI.
- (9) Sähköpostitse toimitettua hakemusta tai sen liitteitä ei pääsääntöisesti tarvitse sähköpostin lisäksi lähettää paperisena.

45 Hyvämaineisuus ja sopivuus Lisäeläkelaitosten toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden kelpoisuus, toiminnasta tosiasiallisesti vastaavat henkilöt (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)

4.15.1 Soveltamisala

- (1) Tätä Alalukua 5.2 sovelletaan lisäeläkelaitoksiin, joihin sovelletaan niitä lisäeläkesäätioistä ja lisäeläkekassoista annetun lain säännöksiä, joita sovelletaan vähintään 100 vakuutetun lisäeläkelaitokseen. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (2) A-eläkesäätioihin, joihin sovelletaan niitä eläkesäätiolain säännöksiä, joita sovelletaan vähintään 100 vakuutetun lisäeläkelaitokseen
- (3) AB-eläkesäätioihin, joiden A-osastoon sovelletaan niitä eläkesäätiolain säännöksiä, joita sovelletaan vähintään 100 vakuutetun lisäeläkelaitokseen
- (4) yksinomaan lisäeläketoimintaa harjoittaviin eläkekassoihin, joihin sovelletaan niitä vakuutuslainsäätälain säännöksiä, joita sovelletaan vähintään 100 vakuutetun lisäeläkelaitokseen
- (5) sekä lisäeläketoimintaa että lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittaviin eläkekassoihin, joiden lisäeläketoimintaa harjoittavaan osastoon sovelletaan niitä vakuutuslainsäätälain säännöksiä, joita sovelletaan vähintään 100 vakuutetun lisäeläkelaitokseen.
- (1) Tässä luvussa *valvottavalla* tarkoitetaan edellä kohdassa (1) mainittuja eläkesäätioitä ja eläkekassoja.
- (2) Alalukua 5.3 sovelletaan lisäeläkelaitoksiin, joihin sovelletaan niitä lisäeläkesäätioistä ja lisäeläkekassoista annetun lain säännöksiä, joita sovelletaan alle 100 vakuutetun lisäeläkelaitokseen. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (3) Jos lisäeläkelaitoksella on yhteinen hallinto lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan eläkelaitoksen kanssa, johon sovelletaan lakisääteistä toimintaa koskevia lain säännöksiä ja Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeita 11/2021, laitoksessa sovelletaan niitä kelpoisuusvaatimuksia, joiden edellytykset ovat vaativammat. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

4.25.2 Eläkesäätien ja eläkekassan Lainsäädännössä lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaaville henkilöille asetetut vaatimuksettoiminnasta tosiasiallisesti vastaavat henkilöt (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

- (4) ESKL 4 luvun 1 §:n 2 ja 3 momentin mukaan hallituksen on huolellisesti toimien edistettävä eläkelaitoksen etua. Hallituksen on johdettava eläkelaitosta ammattitaitoisesti, terveiden ja varovaisen toimintaperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (5) ESKL 4 luvun 2 §:n mukaan hallitus huolehtii eläkelaitoksen hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa eläkelaitoksen kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

- (6) ESKL 4 luvun 13 §:n mukaan toimitusjohtajan tehtävänä on hoitaa eläkelaitoksen juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon järjestämisestä luotettavalla tavalla. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- ~~(6)~~(7) LESKL 3 luvun 1 §:n 1 momentin ESL 42 e §:n 1 momentin ja VKL 77 e §:n 1 momentin mukaan toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden tulee olla hyvämaineisia ja tehtävään sopivia. Eläkesäätiön ja eläkekassan Lisäeläkelaitoksen hallituksen jäsenillä on yhdessä sekä eläkesäätiön asiamiehellä ja eläkekassan toimitusjohtajalla yksin oltava riittävästi pätevyyttä, taitoa ja kokemusta eläkesäätiön tai eläkekassan lisäeläkelaitoksen järkevään ja vakaaseen johtamiseen ja hallinointiin. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (8) LESKL 3 luvun 1 §:n 2 momentin ESL 19 §:n 4 momentin mukaan vajaavaltainen, konkurssissa oleva tai liiketoimintakieltoon määrätty ei voi olla hallituksen jäsenenä eikä asiamiehenä. VKL 27 §:n 4 momentin mukaan vajaavaltainen, konkurssissa oleva tai liiketoimintakieltoon määrätty ei voi olla hallituksen jäsenenä eikä toimitusjohtajana. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- ~~(7)~~(9) LESKL 3 luvun 1 §:n 4 momentin mukaan mainitun pykälän säännöksiä toiminnasta tosiasiallisesti vastaavista henkilöistä sovelletaan myös hallituksen varajäseneneen ja toimitusjohtajan sijaiseen. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- ~~(8)~~(10) LESKL 3 luvun 3 §:n 1 momentin ESL 42 e §:n 2 momentin ja VKL 77 e §:n 2 momentin mukaan Finanssivalvonta voi pyytää toimittamaan sille selvityksen siitä, että toiminnasta tosiasiallisesti vastaavat henkilöt ESL 42 e §:n 1 momentissa ja VKL 77 e §:n 1 momentissa tarkoitetut henkilöt täyttävät LESKL 3 luvun 1 §:ssä pykälässä säädetyt vaatimukset. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (9) LESKL 3 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan ESL 19 §:n 5 momentin ja VKL 27 §:n 5 momentin mukaan Finanssivalvonta voi pyytää toimittamaan sille selvityksen siitä, että johto täyttää pykälässä säädetyt vaatimukset.
- (10) Edellä tässä alaluvussa kohdassa (3) mainittuun hyvämaineisuutta ja sopivuutta koskevaan edellytykseen, kohdassa (4) mainittuihin edellytyksiin ja Finanssivalvonnan luvussa 7 antamiin määräyksiin ja ohjeisiin viitataan kokonaisuutena käsitteellä *fit & proper*.
- (11) Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä nan-oikeus antaa velvoittavia määräyksiä hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan kelpoisuutta koskevasta edellä kohdassa (5) mainitusta selvityksestä perustuu ESL 42 e §:n 2 momenttiin ja VKL 77 e §:n 2 momenttiin. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- ~~(11)~~(12) ESKL 9 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan, jos asian tilassa, josta on tieto rekisterissä, tapahtuu muutos, on siitä viivytyksettä tehtävä ilmoitus Finanssivalvonnalle rekisteriin merkitsemistä varten. Rekisteriin merkittäviä asioita on ESKL 9 luvun 4 §:n mukaan muun muassa hallituksen jäsenten, hallituksen varajäsenten, toimitusjohtajan tai toimitusjohtajan sijaisen, edustajiston tai nimenkirjoitusoikeuden omaavan henkilön rekisteriin merkittäviä tietoja koskevat muutokset. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (12) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä edellä kohdassa (6) mainitusta selvityksestä perustuu ESL 19 §:n 5 momenttiin ja VKL 27 §:n 5 momenttiin.

- (13) ESKL 9 luvun 8 §:n mukaan Finanssivalvonnalla on oikeus antaa määräyksiä eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin tehtävistä ilmoituksista ja niihin liitettävistä asiakirjoista. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä eläkesäätiörekisteriin ja vakuutuskassarekisteriin tehtävistä ilmoituksista perustuu ESL 70 §:n 2 momenttiin ja VKL 102 §:n 2 momenttiin.

OHJE (kohdat 1411–1718)

Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan ESL 42 e §:ssä, VKL 77 e §:ssä, ESL 19 §:ssä ja VKL 27 §:ssä asetettujen vaatimusten täyttäminen edellyttää, että fit & properia koskevien vaatimusten tulee täytyä koko ajan niin henkilötasolla kuin valvottavan hallituksen jäsenten muodostaman kokonaisuuden osalta, ja että valvottavalla on velvollisuus valvoa vaatimusten toteutumista.

4.2.15.2.1 Lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden asiantuntemus

OHJE (kohdat 14-17)

- (13)(14) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan LESKL 3 luvun 1 §:n 1 momentissa ESL 42 e §:n 1 momentissa ja VKL 77 e §:n 1 momentissa tarkoitettu sopivuutta koskeva vaatimus edellyttää ainakin, että

- toiminnasta tosiasiallisesti vastaavilla henkilöillä on eläkevakuutustoiminnan alan tuntemusta;
- eläkesäätiön asiamiehellä ja eläkekassan lisäeläkelaitoksen toimitusjohtajalla on oman tehtäväalueensa tuntemusta ja että
- vähintään yhdellä kolmasosalla eläkesäätiön ja eläkekassan hallituksen jäsenistä on aikaisempaa hallituskokemusta, muuta johtamiskokemusta tai riittävästi muuta aihepiiriin liittyvää osaamista ja että vähintään yhdellä kolmasosalla on sijoitustoiminnan tuntemusta.

(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

- (15) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellä kohdan (142) ensimmäisessä alakohdassa mainittu eläkevakuutustoiminnan alan tuntemusta koskeva vaatimus täyttyy aikaisemman eläkevakuutustoiminnan alan kokemuksen tai koulutus- ja perehdyttämishjelman kautta.

Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan eläkevakuutustoiminnan tuntemusta koskeva vaatimus voi täytyä riittävän eläkevakuutustoiminnan perehdytyskoulutuksen kautta, mikä kattaa vähintään seuraavat osa-alueet:

- Toimialaa koskeva keskeinen sääntely ja viranomaismääräykset.
- Vakuuttaminen, lisäeläke-edut ja niiden suhde lakisääteiseen eläketurvaan.
- Lisäeläkelaitoksen hallinto; hallituksen tehtävät ja vastuut, sisäinen valvonta, compliance ja riskienhallinta.
- Lisäeläkelaitoksen tuloksen muodostuminen, vastuuelka, tase ja kirjanpito.
- Sijoitustoiminta ja sen rajoitukset, likviditeetti ja sen hallinta

Tarvittavan eläkevakuutustoiminnan koulutuksen sisältö ja laajuus riippuvat henkilön aiem-
masta koulutuksesta ja kokemuksesta.

(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

~~(14)~~(16) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellä kohdan (142) toisessa alakohdassa mainittu oman tehtäväalueen tuntemusta koskeva vaatimus täyttyy aikaisemman vastaavan kokemuksen tai koulutus- ja perehdyttämishojelman kautta. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

(17) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellä kohdan (142) kolmannessa alakohdassa mainittu sijoitustoiminnan tuntemusta koskeva vaatimus täyttyy aikaisemman sijoitustoiminnan koke-
muksen tai koulutus- ja perehdyttämishojelman kautta. (Annettu xx.xx.2022, voimaan
xx.xx.2022)

4.2.25.2.2 Lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden hyvämaineisuus

(18) Lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden hyvämaineisuudesta sää-
detään LESKL 3 luvun 1 §:ssä. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

OHJE (kohdat 19–21)

~~(15)~~(19) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan henkilö ei ole LESKL 3 luvun 1 §:n 1 momentin ESL-42-e
§:n 1 momentin tai VKL-77-e §:n 1 momentin mukaisesti hyvämaineinen, mikäli:

- hän on tuomittu viimeisen viiden vuoden aikana vankeusrangaistukseen tai yhdyskun-
tapalveluun tai viimeisen kolmen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta,
- jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton tehtävään tai
- hän on muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton
tehtävään.

(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

~~(16)~~(20) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellä kohdan (196) ensimmäisessä alakohdassa tarkoi-
tettu määräaika lasketaan valintaa tai nimittämistä koskevassa tilanteessa tuomion lainvoi-
maiseksi tulosta tehtävässä aloittamishetkeen. Jos tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu
voisi kuitenkin jatkaa LESKL 3 luvun 1 §:n 1 momentin ESL-42-e §:n 1 momentin ja VKL-77-e
§:n 1 momentin mukaisessa tehtävässä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon
johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmei-
sen perusteltuna. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

(21) Finanssivalvonta suosittelee ~~Mikäli kyseessä on~~ edellä kohdassa (196) tai (2047) mainitussa ~~tu~~
tilanteessa ~~ne, että tulisi~~ valvottavan toimittaa Finanssivalvonnalle kaikki tekoon, rangaistukseen
ja asian muuhun arviointiin liittyvät tiedot sekä esittää ne perusteet, miksi henkilön voitaisiin kui-
tenkin katsoa soveltuvan tehtäväänsä. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

5.2.3 Lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden kelpoisuuden arvi- ointi ja muutositmoituksen tekeminen Finanssivalvonnalle

(22) Lisäeläkelaitoksen hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenien, varajäsenien sekä toimitusjohtajan
ja toimitusjohtajan sijaisen kelpoisuusvaatimuksilla tarkoitetaan LESKL:n ja voimaanpanolain

nojalla sovellettavia vaatimuksia asiantuntijuudesta ja hyvämaineisuudesta. Kelpoisuudella tarkoitetaan myös hallintoelimiä kokonaisuutena koskevia kelpoisuusvaatimuksia. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

OHJE (kohdat 23–25)

- (23) Finanssivalvonta suosittaa, että kaikki edellä kohdassa (22) tarkoitettuja henkilöitä koskevat kelpoisuusvaatimukset saatetaan etukäteen ehdokkaita asettavien tahojen sekä nimityspäätöksen tekävän hallintoelimen tietoon. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (24) Finanssivalvonta suosittaa, että lisäeläkelaitoksella on asianmukaiset toimintamallit ja kirjalliset toimintaperiaatteet kaikkien kelpoisuusvaatimusten täyttymisen varmistamiseksi. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- ~~(17)~~(25) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan LESKL 3 luvun 1 §:n 1 ja 2 momentissa asetettujen vaatimusten täyttäminen edellyttää, että kelpoisuutta koskevien vaatimusten tulee täytyä koko ajan niin henkilötasolla kuin valvottavan hallituksen jäsenten muodostaman kokonaisuuden osalta, ja että valvottavalla on velvollisuus valvoa vaatimusten toteutumista. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

MÄÄRÄYS (kohdat 26–29)

- ~~(18)~~(26) Valvottavan tulee hankkia seuraavat asiakirjat henkilön kelpoisuuden fit & proper-selvitystä varten:
- ote Oikeusrekisterikeskuksen konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä
 - Digi- ja väestötietoviraston maistraatin-antama ote holhousasioiden rekisteristä, josta käy ilmi, onko henkilölle määrätty edunvalvoja tai onko hänen oikeustoimikelpoisuuttaan rajoitettu
 - ote Oikeusrekisterikeskuksen velkajärjestelyrekisteristä
 - ote Oikeusrekisterikeskuksen liiketoimintakieltorekisteristä
 - henkilön antama kirjallinen vakuutus siitä, että
 - häntä ei ole tuomittu sakkorangeistukseen (ei koske rikesakkoja eikä pienehköistä liikenne rikkomuksista seuranneita sakkoja) viimeisen kolmen vuoden aikana tai vankeusrangaistukseen tai yhdyskuntapalveluun viimeisen viiden vuoden aikana
 - hän ei ole saanut huomautusta tehtävänsä asetetulta valvontaelimeltä (esimerkiksi ulkomainen valvontaviranomainen, Suomen Asianajajaliitto, Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastuslautakunta)
 - tai selvitys rikkomuksesta tai rikoksesta, josta edellä mainittu seuraamus on aiheutunut
 - jos ulkomainen vakuutusvalvonnasta vastaava viranomainen on arvioinut kelpoisuutta henkilön luotettavuutta ja sopivuutta (fit & proper), tämän arvioinnin tulos
 - ansioluettelo.

(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

~~(19)~~(27) Edellä kohdassa ~~(26)~~49) mainitut selvitykset on tehtävä ennen kuin henkilö aloittaa toiminnasta tosiasiallisesti vastaavana henkilönä. Selvitysten on oltava saatavilla ja tarkastettavissa valvottavassa, ja ne toimitetaan vain pyydettyä Finanssivalvonnalle. *(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)*

~~(20)~~(28) ESKL 9 luvun 5 §:n 1 momentin ~~ESL 72 §:n 1 momentin ja VKL 105 §:n 1 momentin~~ mukaiseen muutosilmoitukseen on liitettävä:

- tieto siitä, milloin henkilö aloittaa tehtävässään;
- valvottavan hallituksen puheenjohtajan allekirjoittama vakuutus, jossa valvottava ilmoittaa selvittäneensä henkilön täyttävän kelpoisuutta koskevat vaatimukset ~~fit & proper-kokonaisuuden~~, jos kyseessä on ~~asiamiehen tai~~ toimitusjohtajan tehtävä ja ~~asiamiehen tai~~ toimitusjohtajan allekirjoittama vakuutus, jos kyseessä on hallituksen jäsenen tehtävä sekä
- perustelut sille, miksi valvottava katsoo henkilön täyttävän kelpoisuutta koskevat vaatimukset ~~fit & proper-kokonaisuuden~~ ja valvottavan hallituksen täyttävän sopivuutta koskevat vaatimukset kokonaisuutena.

(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

(29) Edellä kohdassa (21) mainittu muutosilmoitus Hallituksen jäsenen ja varajäsenen sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen muutoksista tulee ilmoittaa ~~on lähtökohtaisesti toimitettava~~ Finanssivalvonnalle viimeistään 2 viikkoa ennen kuin henkilö aloittaa tehtävässään. *(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)*

~~(24)~~(30) Hallintoneuvoston jäsenen ja varajäsenen muutoksista ilmoitetaan pyydettyä Finanssivalvonnalle. *(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)*

(31) Ilmoitus tulee tehdä Finanssivalvonnan kirjaamoon. Finanssivalvonnan kirjaamon sähköpostiosoite on kirjaamo@finanssivalvonta.fi. Lisätietoja sähköpostilähetysten suojaamisesta on Finanssivalvonnan verkkosivuilla. Postitse hakemuksen voi toimittaa Finanssivalvontaan osoitteella PL 103, 00101 Helsinki (kirjaamon käyntiosoite Rauhankatu 19). Lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden muutoksista ilmoitetaan muutosilmoituslomakkeella, joka löytyy Finanssivalvonnan verkkosivuilta. *(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)*

5.3 Alle sadan vakuutetun lisäeläkelaitokset Lainsäädännössä pienen lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaaville henkilöille asetetut vaatimukset

(32) ESKL 4 luvun 1 §:n 2 ja 3 momentin mukaan hallituksen on huolellisesti toimien edistettävä eläkelaitoksen etua. Hallituksen on johdettava eläkelaitosta ammattitaitoisesti, terveiden ja varoisten toimintaperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti. *(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)*

(33) ESKL 4 luvun 2 §:n mukaan hallitus huolehtii eläkelaitoksen hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa eläkelaitoksen kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. *(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)*

(34) ESKL 4 luvun 13 §:n mukaan toimitusjohtajan tehtävänä on hoitaa eläkelaitoksen juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon järjestämisestä luotettavalla tavalla. *(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)*

- (35) LESKL 3 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan pienen lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden on oltava hyvämaineisia. Heillä on oltava sellainen yleinen eläkevakuutustoiminnan tuntemus kuin pienen eläkelaitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeellista. Jos pieni lisäeläkelaitos harjoittaa etuusperusteista lisäeläkevakuutustoimintaa, hallituksessa on myös oltava hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (36) LESKL 3 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan, jos pienen lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavilla henkilöillä ei ole pykälän 1 momentissa tarkoitettua eläkevakuutustoiminnan tai sijoitustoiminnan tuntemusta, heidän palveluksessaan on oltava riittävän päteviä ja kokeneita neuvonantajia. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (37) LESKL 3 luvun 2 §:n 3 momentin mukaan vajaanvaltainen, konkurssissa oleva tai liiketoimintakieltoon määrätty ei voi olla hallituksen jäsen eikä toimitusjohtaja. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (38) LESKL 3 luvun 2 §:n 5 momentin mukaan mainitun pykälän säännöksiä toiminnasta tosiasiallisesti vastaavista henkilöistä sovelletaan myös hallituksen varajäsenen ja toimitusjohtajan sijaiseen. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (39) LESKL 3 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan Finanssivalvonta voi pyytää toimittamaan sille selvityksen siitä, että toiminnasta tosiasiallisesti vastaavat henkilöt täyttävät LESKL 3 luvun 2 §:ssä säädetyt vaatimukset. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (40) LESKL 3 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan kelpoisuutta koskevasta selvityksestä. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (41) ESKL 9 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan, jos asian tilassa, josta on tieto rekisterissä, tapahtuu muutos, on siitä viivytyksettä tehtävä ilmoitus Finanssivalvonnalle rekisteriin merkitsemistä varten. Rekisteriin merkittäviä asioita on ESKL 9:4 §:n mukaan muun muassa hallituksen jäsenten, hallituksen varajäsenten, toimitusjohtajan tai toimitusjohtajan sijaisen, edustajiston tai nimenkirjoitusoikeuden omaavan henkilön rekisteriin merkittäviä tietoja koskevat muutokset. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (42) ESKL 9 luvun 8 §:n mukaan Finanssivalvonnalla on oikeus antaa määräyksiä eläkesäätiö- ja vakuutuskassarekisteriin tehtävistä ilmoituksista ja niihin liitettävistä asiakirjoista. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

OHJE (kohdat 43–47)

5.3.2 Pienen lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden asiantuntemus

- (43) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan LESKL 3 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläkevakuutustoiminnan tuntemusta ja hyvää sijoitustoiminnan asiantuntemusta koskeva vaatimus edellyttää ainakin, että
- toiminnasta tosiasiallisesti vastaavilla henkilöillä on yleistä eläkevakuutustoiminnan tuntemusta, joka on pienen eläkelaitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeellista;

- lisäeläkelaitoksen toimitusjohtajalla on oman tehtäväalueensa tuntemusta ja että
- etuusperusteista lisäeläkevakuutustoimintaa harjoittavan lisäeläkelaitoksen hallituksessa vähintään yhdellä henkilöllä on hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus
(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

(22)(44) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellä kohdassa (43) ensimmäisessä alakohdassa mainittu eläkevakuutustoiminnan tuntemusta koskeva vaatimus täyttyy aikaisemman eläkevakuutustoiminnan kokemuksen tai koulutus- ja perehdyttämishojelman kautta.

Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan eläkevakuutustoiminnan tuntemusta koskeva vaatimus voi täyttyä riittävän eläkevakuutustoiminnan perehdytyskoulutuksen kautta, mikä kattaa vähintään seuraavat osa-alueet:

- Toimialaa koskeva keskeinen sääntely ja viranomaismääräykset.
- Vakuuttaminen, lisäeläke-edut ja niiden suhde lakisääteiseen eläketurvaan.
- Lisäeläkelaitoksen hallinto; hallituksen tehtävät ja vastuut, sisäinen valvonta, compliance ja riskienhallinta.
- Lisäeläkelaitoksen tuloksen muodostuminen, vastuuvelka, tase ja kirjanpito.
- Sijoitustoiminta ja sen rajoitukset, likviditeetti ja sen hallinta

Tarvittavan eläkevakuutustoiminnan koulutuksen sisältö ja laajuus riippuvat henkilön aiemasta koulutuksesta ja kokemuksesta.

(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

(45) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellä kohdan (43) toisessa alakohdassa mainittu oman tehtäväalueen tuntemusta koskeva vaatimus täyttyy aikaisemman vastaavan kokemuksen tai koulutus- ja perehdyttämishojelman kautta. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

(46) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellä kohdassa (43) toisessa alakohdassa mainittu hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus täyttyy aikaisemman sijoitustoiminnan kokemuksen tai koulutus- ja perehdyttämishojelman kautta. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

(47) Jos toiminnasta tosiasiallisesti vastaavilla henkilöillä ei ole LESKL 3 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua eläkevakuutustoiminnan tai sijoitustoiminnan tuntemusta, valvottavan tulee varmistua siitä, että toiminnasta tosiasiallisten vastaavien henkilöiden käytettävissä on jatkuvasti LESKL 3 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuja neuvonantajia. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

5.3.3 Pienen lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden hyvämaineisuus

(48) Lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden hyvämaineisuudesta säädetään LESKL 3 luvun 2 §:ssä. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

OHJE (kohdat 49-51)

(49) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan henkilö ei ole LESKL 3 luvun 2 §:n 1 momentin mukaisesti hyvämaineinen, mikäli:

- hän on tuomittu viimeisen viiden vuoden aikana vankeusrangaistukseen tai yhdyskuntapalveluun tai viimeisen kolmen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta,
- jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton tehtävään tai
- hän on muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton tehtävään.

(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

- (50) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellä kohdan (49) ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu määräaika lasketaan valintaa tai nimittämistä koskevassa tilanteessa tuomion lainvoimaiseksi tulosta tehtävissä aloittamishetkeen. Jos tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voisi kuitenkin jatkaa LESKL 3 luvun 2 §:n 1 momentin mukaisessa tehtävässä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (51) Mikäli kyseessä on edellä kohdassa (49) tai (50) mainittu tilanne, tulisi valvottavan jäljempänä kohdista (57) ja (58) poiketen toimittaa Finanssivalvonnalle kaikki tekoon, rangaistukseen ja asian muuhun arviointiin liittyvät tiedot sekä esittää ne perusteet, miksi henkilön voitaisiin kuitenkin katsoa soveltuvan tehtäväänsä. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

5.3.4 Pienen lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden kelpoisuuden arviointi ja muutositmoituksen tekeminen Finanssivalvonnalle

- (52) Pienen lisäeläkelaitoksen hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenien, varajäsenien sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen kelpoisuusvaatimuksilla tarkoitetaan LESKL:n ja voimaanpanolain nojalla sovellettavia vaatimuksia asiantuntijuudesta ja hyvämaineisyydestä. Kelpoisuudella tarkoitetaan myös hallintoelimiä kokonaisuutena koskevia kelpoisuusvaatimuksia. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

OHJE (kohdat 53-55)

- (53) Finanssivalvonta suosittaa, että kaikki edellä kohdassa (52) tarkoitettuja henkilöitä koskevat kelpoisuusvaatimukset saatetaan etukäteen ehdokkaita asettavien tahojen sekä nimityspäätöksen tekävän hallintoelimen tietoon. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (54) Finanssivalvonta suosittaa, että lisäeläkelaitoksella on asianmukaiset toimintamallit ja kirjalliset toimintaperiaatteet kaikkien kelpoisuusvaatimusten täyttymisen varmistamiseksi. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (55) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan LESKL 3 luvun 2 §:n 1-3 momentissa asetettujen vaatimusten täyttäminen edellyttää, että kelpoisuutta koskevien vaatimusten tulee täytyä koko ajan niin henkilötasolla kuin valvottavan hallituksen jäsenten muodostaman kokonaisuuden osalta, ja että valvottavalla on velvollisuus valvoa vaatimusten toteutumista. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

MÄÄRÄYS (kohdat 56-61)

- (56) Valvottavan tulee hankkia seuraavat asiakirjat henkilön kelpoisuuden selvitystä varten:

- ote Oikeusrekisterikeskuksen konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä
- Digi- ja väestötietoviraston antama ote holhousasioiden rekisteristä, josta käy ilmi, onko henkilölle määrätty edunvalvoja tai onko hänen oikeustoimikelpoisuuttaan rajoitettu
- ote Oikeusrekisterikeskuksen velkajärjestelyrekisteristä
- ote Oikeusrekisterikeskuksen liiketoimintakieltorekisteristä
- henkilön antama kirjallinen vakuutus siitä, että
 - häntä ei ole tuomittu sakkorangaistukseen (ei koske rikesakkoja eikä pienehköistä liikenne rikkomuksista seuranneita sakkoja) viimeisen kolmen vuoden aikana tai vankeusrangaistukseen tai yhdyskuntapalveluun viimeisen viiden vuoden aikana
 - hän ei ole saanut huomautusta tehtävänsä asetetulta valvontaelimeltä (esimerkiksi ulkomainen valvontaviranomainen, Suomen Asianajajaliitto, Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastuslautakunta)
 - tai selvitys rikkomuksesta tai rikoksesta, josta edellä mainittu seuraamus on aiheutunut
- jos ulkomainen vakuutusvalvonnasta vastaava viranomainen on arvioinut kelpoisuutta, tämän arvioinnin tulos
- ansioluettelo.

(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

(57) Edellä kohdassa (56) mainitut selvitykset on tehtävä ennen kuin henkilö aloittaa toiminnasta tosiasiallisesti vastaavana henkilönä. Selvitysten on oltava saatavilla ja tarkastettavissa valvottavassa, ja ne toimitetaan vain pyydettyäessä Finanssivalvonnalle. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

(58) ESKL 9 luvun 5 §:n 1 momentin mukaiseen muutosilmoitukseen on liitettävä tieto siitä, milloin henkilö aloittaa tehtävässään. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

(59) Hallituksen jäsenen ja varajäsenen sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen muutoksista tulee ilmoittaa Finanssivalvonnalle viimeistään 2 viikkoa ennen kuin henkilö aloittaa tehtävässään. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

(60) Hallintoneuvoston jäsenen ja varajäsenen muutoksista ilmoitetaan pyydettyäessä Finanssivalvonnalle. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

(61) Pienen lisäeläkelaitoksen toiminnasta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden muutoksista ilmoitetaan muutosilmoituslomakkeella, joka löytyy Finanssivalvonnan verkkosivuilta. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

56 Sisäinen valvonta (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)

- (1) Tätä lukua sovelletaan lisäeläkelaitoksiin alalukujen otsikoista ilmenevällä tavalla.
- (2) ESKL 4 luvun 2 §:n ja LESKL 1 luvun 10 §:n 1 momentin mukaan hallitus huolehtii lisäeläkelaitoksen hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä vastaa lisäeläkelaitoksen kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

5.46.1 Lisäeläkelaitos, jolla vähintään sata vakuutettua

- (3) LESKL 3 luvun 5 §:ssä säädetään lisäeläkelaitoksen hallintojärjestelmästä, organisaatorakenteesta, vastuualueista ja tiedonvälitysjärjestelmästä.
- (4) LESKL 3 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan lisäeläkelaitoksella on oltava tehokas sisäisen valvonnan järjestelmä, joka kattaa hallinto- ja kirjanpitomenettelyt, sisäisen valvonnan periaatteet sekä asianmukaiset raportointijärjestelmät lisäeläkelaitoksen kaikilla organisaatiotasolla.
- (5) LESKL 3 luvun 6, 7, 9, 12 §:n 1 momentissa, 13 ja 14 §:ssä säädetään lisäeläkelaitoksen keskeisiin toimintoihin kuuluvasta sisäisestä tarkastuksesta, jonka on arvioitava lisäeläkelaitoksen sisäistä valvontajärjestelmää.
- (6) **Finanssivalvonnan oikeus antaa tarkempia määräyksiä tässä alaluvussa tarkoitetun lisäeläkelaitoksen sisäisen valvonnan järjestämisestä perustuu LESKL 3 luvun 18 §:ään.**

OHJE (kohta 7)

- (7) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan LESKL 3 luvun 12 §:n mukaisen sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa
 - toiminnan taloudellisuus, tehokkuus ja tuloksellisuus;
 - asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen;
 - lakien, määräysten, sääntöjen, toimintaperiaatteiden, hallintoelinten päätösten, sisäisten suunnitelmien ja ohjeiden sekä menettelytapojen noudattaminen;
 - toimintaan liittyvien riskien hallinta; ja
 - raportoinnin ja muun johtamisinformaation asianmukaisuus ja luotettavuus.

MÄÄRÄYS (kohdat 8-17)

- (8) Hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Hallituksen on vuosittain arvioitava, onko sisäinen valvonta asianmukaisesti järjestetty ja tarvittaessa ryhdyttävä korjaaviin toimenpiteisiin.
- (9) Hallituksen tulee määrittää sisältö sisäiselle valvonnalle ja vahvistaa kirjalliset sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet. Toimintaperiaatteita on tarkasteltava vähintään kolmen vuoden välein.
- (10) Hallitus vastaa siitä, että toimintaperiaatteita noudatetaan lisäeläkelaitoksessa ja sen ulkoisissa palveluissa.
- (11) Lisäeläkelaitoksen on järjestettävä toimiva ja tehokas sisäinen valvonta, joka kattaa kirjanpidon ja hallinnon lisäksi myös sijoitustoiminnan ja muut toiminnot kaikilla organisaatiotasolla.

- (12) Sisäisen valvonnan järjestämisessä on otettava huomioon lisäeläkelaitoksen toiminnan laatu ja laajuus, ja sen tulee olla oikeassa suhteessa kunkin toiminnon riskeihin. Laatua ja laajuutta tulee arvioida lisäeläkelaitoksen koon ja organisaation, lisäeläketoiminnan luonteen ja monitahoisuuden, vastuuvelan määrän ja sijoitustoimintaan liittyvien vaatimuksien perusteella.
- (13) Lisäeläkelaitokselle on vahvistettava organisaatorakenne, joka tukee tehokkaan sisäisen valvonnan järjestämistä.
- (14) Asianmukaisen raportoinnin järjestäminen kaikilla organisaatiotasolla edellyttää raportointisuhteiden selkeää määrittelyä. Raportoinnin on oltava selkeää, luotettavaa, riittävää, oikea-aikaista ja tulevaisuuden huomioonottavaa. Informaatiovirran tulee olla avointa ja säilyä raportoinnissa muuttumattomana. Tulosta ja olennaisia riskejä koskevan raportoinnin tulee olla riippumaton raportoitavasta toiminnosta.
- (15) Raportointijärjestelmä on järjestettävä siten, että lisäeläkelaitoksen johto saa tiedon kaikesta olennaisesta toiminnasta, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintatoiminnon havainnoista sekä tilintarkastajien ja viranomaisten lisäeläkelaitokselle toimittamista havainnoista.
- (16) Sisäisen valvonnan valvontatoimenpiteiden ja niiden perusteella laadittujen raporttien tulee olla osa lisäeläkelaitoksen jatkuvaa toimintakulttuuria.
- (17) Toiminnan jatkuvuuden varmistamisen ja varojen turvaamisen näkökulmasta lisäeläkelaitoksen tulee kiinnittää erityistä huomiota tieto- ja muuta turvallisuutta koskeviin riittäviin sisäisen valvonnan valvontatoimenpiteisiin.

OHJE (kohta 18)

- (18) Finanssivalvonta suosittaa, että kohdissa 16 ja 17 tarkoitettuihin sisäisen valvonnan valvontatoimenpiteisiin kuuluvat esimerkiksi johdolle tehtävät selonteot ja raportit, tulos- ja poikkeamaraportit mukaan lukien riskirajojen noudattamisen valvonta, fyysiset valvontatoimenpiteet, omaisuuden inventoinnit, hyväksymis- ja valtuutusjärjestelmä, varmistukset ja täsmäytykset.

5-26.2 Lisäeläkelaitos, jolla vähemmän kuin sata vakuutettua (pieni lisäeläkelaitos)

- (19) ESKL 4 luvun 24 §:n 1 momentin ja LESKL 1 luvun 10 §:n 1 momentin mukaan lisäeläkelaitoksella on oltava laitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä sisäinen valvonta, joka kattaa laitoksen kirjanpidon, hallinnon, sijoitustoiminnan ja muut keskeiset toiminnot. Sisäiseen valvontaan kuuluu myös asianmukaisen raportoinnin varmistaminen lisäeläkelaitoksen kaikilla organisaatiotasolla.
- (20) Finanssivalvonnan oikeus antaa tarkempia määräyksiä tässä alaluvussa tarkoitetun lisäeläkelaitoksen sisäisen valvonnan järjestämisestä perustuu ESKL 4 luvun 25 §:n 1 momenttiin ja LESKL 1 luvun 10 §:n 1 momenttiin.

OHJE (kohta 21)

- (21) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan ESKL 4 luvun 24 §:n 1 momentin ja LESKL 1 luvun 10 §:n 1 momentin mukaisen sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa

- toiminnan taloudellisuus, tehokkuus ja tuloksellisuus;
- asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen;
- lakien, määräysten, sääntöjen, toimintaperiaatteiden, hallintoelinten päätösten, sisäisten suunnitelmien ja ohjeiden sekä menettelytapojen noudattaminen;
- toimintaan liittyvien riskien hallinta; ja
- raportoinnin ja muun johtamisinformaation asianmukaisuus ja luotettavuus.

MÄÄRÄYS (kohdat 22-30)

- (22) Hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä kaikilla organisaatio- ja toimintotasoilla. Hallituksen on vuosittain arvioitava, onko sisäinen valvonta asianmukaisesti järjestetty ja tarvittaessa ryhdyttävä korjaaviin toimenpiteisiin.
- (23) Hallituksen tulee määrittää sisältö sisäiselle valvonnalle ja vahvistaa kirjalliset sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet. Toimintaperiaatteita on tarkasteltava vähintään kolmen vuoden välein.
- (24) Hallitus vastaa siitä, että toimintaperiaatteita noudatetaan lisäeläkelaitoksessa ja sen ulkoistamissa palveluissa.
- (25) Sisäisen valvonnan järjestämisessä on otettava huomioon lisäeläkelaitoksen toiminnan laatu ja laajuus, ja sen tulee olla oikeassa suhteessa kunkin toiminnon riskeihin. Laatua ja laajuutta tulee arvioida lisäeläkelaitoksen koon ja organisaation, lisäeläketoiminnan luonteen ja monitahoisuuden, vastuuvelan määrän ja sijoitustoimintaan liittyvien vaatimuksien perusteella.
- (26) Lisäeläkelaitokselle on vahvistettava organisaatorakenne, joka tukee tehokkaan sisäisen valvonnan järjestämistä. Tehtävät, päätösvalta ja vastuu on jaettava asianmukaisesti. Työnjaot ja tehtävänkuvat tulee määrittellä siten, ettei kukaan yksin ilman asianmukaista valvontaa hoida vaikutukseltaan merkittävää toimenpidettä läpi koko käsittelyketjun. Vastuun määritykset on dokumentoitava.
- (27) Asianmukaisen raportoinnin järjestäminen kaikilla organisaatiotasolla edellyttää raportointisuhteiden selkeää määrittelyä. Raportoinnin on oltava selkeää, luotettavaa, riittävää, oikea-aikaista ja tulevaisuuden huomioonottavaa. Informaatiovirran tulee olla avointa ja säilyä raportoinnissa muuttumattomana. Tulosta ja olennaisia riskejä koskevan raportoinnin tulee olla riippumaton raportoitavasta toiminnosta.
- (28) Raportointijärjestelmä on järjestettävä siten, että lisäeläkelaitoksen johto saa tiedon kaikesta olennaisesta toiminnasta sekä tilintarkastajien ja viranomaisten lisäeläkelaitokselle toimittamista havainnoista.
- (29) Sisäisen valvonnan valvontatoimenpiteiden ja niiden perusteella laadittujen raporttien tulee olla osa lisäeläkelaitoksen jatkuvaa toimintakulttuuria.
- (30) Toiminnan jatkuvuuden varmistamisen ja varojen turvaamisen näkökulmasta lisäeläkelaitoksen tulee kiinnittää erityistä huomiota tieto- ja muuta turvallisuutta koskeviin riittäviin sisäisen valvonnan valvontatoimenpiteisiin.

OHJE (kohta 31)

- (31) Finanssivalvonta suosittaa, että kohdissa 29 ja 30 tarkoitettuihin sisäisen valvonnan valvontatoimenpiteisiin kuuluvat esimerkiksi johdolle tehtävät selonteot ja raportit, tulos- ja poikkeamaraportit mukaan lukien riskirajojen noudattamisen valvonta, fyysiset valvontatoimenpiteet, omaisuuden inventoinnit, hyväksymis- ja valtuutusjärjestelmä, varmistukset ja täsmäytykset.

67 Riskienhallinnan järjestäminen (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)

- (1) Tätä lukua sovelletaan lisäeläkelaitoksiin alalukujen otsikoista ilmenevällä tavalla.
- (2) ESKL 4 luvun 2 §:n 1 momentin ja LESKL 1 luvun 10 §:n 1 momentin mukaan hallitus huolehtii lisäeläkelaitoksen hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä.
- (3) Finanssivalvonnan oikeus antaa tarkempia määräyksiä lisäeläkelaitoksen riskienhallinnan järjestämisestä perustuu LESKL 3 luvun 18 §:ään, ESKL 4 luvun 25 §:n 1 momenttiin ja LESKL 1 luvun 10 §:n 1 momenttiin.

6.47.1 Lisäeläkelaitos, jolla vähintään sata vakuutettua

- (4) LESKL 3 luvun 5 §:ssä säädetään lisäeläkelaitoksen hallintojärjestelmästä, organisaatorakenteesta, vastuualueista ja tiedonvälitysjärjestelmästä.
- (5) LESKL 3 luvun 8 §:n 1 momentin mukaan lisäeläkelaitoksella on oltava tehokas riskienhallintatoiminto, joka on oikeassa suhteessa lisäeläkelaitoksen kokoon ja organisaatioon sekä lisäeläkelaitoksen toiminnan kokoon, luonteeseen, laajuuteen ja monitahoisuuteen. Riskienhallintatoiminnon on edistettävä riskienhallintajärjestelmän toimintaa. Riskienhallinta-järjestelmästä säädetään 2-4 momentissa.
- (6) LESKL 3 luvun 11 §:ssä säädetään riskienarvioinnista, sen sisällöstä ja päivittämisestä, käytetyistä menetelmistä sekä riskienarvioinnista Finanssivalvonnalle toimitettavista tiedoista.
- (7) LESKL 3 luvun 12 §:ssä säädetään riskienhallinnan järjestämistä koskevista toimintaperiaatteista.
- (8) LESKL 3 luvun 6-7 ja 13-14 §:ssä säädetään lisäeläkelaitoksen keskeisiin toimintoihin kuuluvan riskienhallintatoiminnon hoitamisesta ja riskienhallintatoimintoa suorittavista henkilöistä.

MÄÄRÄYS (kohdat 9–14)

- (9) Hallitus vastaa riskienhallinnan järjestämisestä. Hallituksen on vuosittain arvioitava, onko riskienhallinta asianmukaisesti järjestetty ja tarvittaessa ryhdyttävä korjaaviin toimenpiteisiin.
- (10) Hallitus vastaa siitä, että riskienhallinnan järjestämistä koskevia toimintaperiaatteita noudatetaan lisäeläkelaitoksessa ja sen ulkoistamissa palveluissa.
- (11) Riskienhallinnan järjestämistä koskevissa toimintaperiaatteissa tulee määritellä lisäeläkelaitoksen merkittävimmät riskit, mittarit, riskinoton rajat, riskienhallinnan tavoitteet, riskienhallintatoimenpiteet, vastuut ja valvontaperiaatteet. Riskinoton rajoja määritettäessä tulee ottaa huomioon lisäeläkelaitoksen riskinotto-/riskinkantokyky.
- (12) Riskienhallinnan järjestämistä koskevista toimintaperiaatteista on käytävä ilmi, miten riskeistä raportoidaan. Riskienhallinnan kokonaistilanteesta tulee raportoida vähintään vuosittain lisäeläkelaitoksen hallitukselle. Riskiraporttien tulee olla osa kunkin liiketoiminnan prosesseja.
- (13) Riskienhallintatoiminto on järjestettävä niin, että se on toiminnallisesti riippumaton riskiä ottavista toiminnoista ja rakenteeltaan sellainen, että se helpottaa riskienhallinnan täytäntöönpanoa.

- (14) Riskienhallintatoiminnon on seurattava, että riskit tulevat asianmukaisesti ja annetun ohjeistuksen mukaisesti tunnistetuiksi, mitatuiksi, seuratuiksi, valvotuiksi, raportoiduiksi, ja hallituiksi. Tarvittaessa sen tulee myös ylläpitää, kehittää ja valmistella riskienhallinnan periaatteita hallituksen vahvistettaviksi sekä laatia menetelmiä käytettäväksi riskien arvioimisessa ja mittaamisessa.

6.27.2 Lisäeläkelaitos, jolla vähemmän kuin sata vakuutettua (pieni lisäeläkelaitos)

- (15) ESKL 4 luvun 22 §:n 1 momentin ja LESKL 1 luvun 10 §:n 1 momentin mukaan lisäeläkelaitoksella on oltava laitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä riskienhallintajärjestelmä, joka kattaa laitokseen kohdistuvien riskien ja riskien yhteisvaikutusten jatkuvan tunnistamisen, mittaamisen, seurannan, valvonnan ja raportoinnin.
- (16) ESKL 4 luvun 22 §:n 2 momentin ja LESKL 1 luvun 10 §:n 1 momentin mukaan riskienhallinnan on katettava varojen ja vastuiden hallinta, sijoitukset, maksuvalmius, keskittymäriskin hallinta ja operatiivisten riskien hallinta.
- (17) ESKL 4 luvun 23 §:ssä ja LESLK 1 luvun 10 §:n 1 momentissa säädetään riski- ja vakavaraisuusarviosta, sen sisällöstä ja päivittämisestä sekä Finanssivalvonnalle siitä toimitettavista tiedoista.
- (18) LESKL 3 luvun 14 §:ssä säädetään lisäeläkelaitoksen toiminnan ulkoistamisesta.

OHJE (kohta 19)

- (19) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan ESKL 4 luvun 22 §:n ja LESKL 1 luvun 10 §:n mukainen riskienhallinta tarkoittaa strategioita, prosesseja ja raportointimenettelyjä, joilla lisäeläkelaitokseen ja sen lisäeläkejärjestelyihin kohdistuvia, sen toiminnasta aiheutuvia ja toimintaan oleellisesti liittyviä riskejä tunnistetaan, mitataan, seurataan, valvotaan ja hallitaan.

MÄÄRÄYS (kohdat 20–28)

- (20) Hallitus vastaa lisäeläkelaitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävän riskienhallinnan järjestämisestä. Laatua ja laajuutta tulee arvioida lisäeläkelaitoksen koon ja organisaation sekä lisäeläkelaitoksen toiminnan koon, luonteen, laajuuden ja monitahoisuuden perusteella
- (21) Hallituksen on vuosittain arvioitava, onko riskienhallinta asianmukaisesti järjestetty ja tarvittaessa ryhdyttävä korjaaviin toimenpiteisiin.
- (22) Hallituksen tulee määrittää sisältö riskienhallinnalle ja vahvistaa kirjalliset riskienhallinnan järjestämisestä koskevat periaatteet.
- (23) Hallitus vastaa siitä, että riskienhallinnan järjestämisestä koskevia periaatteita noudatetaan lisäeläkelaitoksessa ja sen ulkoistamisissa palveluissa.
- (24) Riskienhallinnan järjestämisessä on otettava huomioon kaikki olennaiset lisäeläkelaitoksen toimintaan vaikuttavat sisäiset ja ulkoiset sekä ulkoistettujen toimintojen riskit.
- (25) Riskienhallinnan järjestämisen yhteydessä on määriteltävä merkittävimmät riskit, mittarit, riskinoton rajat, riskienhallinnan tavoitteet, riskienhallintatoimenpiteet, vastuut ja valvontaperiaatteet. Riskinoton rajoja määritettäessä tulee ottaa huomioon lisäeläkelaitoksen riskinotto-/riskinkantokyky.

- (26) Riskienhallinta on järjestettävä siten, että se on riittävässä määrin riippumaton riskiä ottavista toiminnoista. Riskienhallinta järjestämisen yhteydessä on määriteltävä, miten riskeistä raportoidaan
- (27) Lisäeläkelaitoksella tulee olla riskienhallintaan tarvittavat menetelmät
- (28) Menetelmien avulla lisäeläkelaitoksen on jatkuvasti tunnistettava riittävän kattavasti kaikki riskienhallinnassa huomioon otettavat riskit. Lisäeläkelaitoksen on voitava kohtuudella varmistua siitä, että kaikki asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen olennaisesti vaikuttavat riskit on tunnistettu ja saatettu hallituksen käsiteltäviksi. Riskien vaikutusten merkittävyys ja toteutumisen todennäköisyys on arvioitava, ja niiden hallitsemiseksi on kehitettävä asianmukaiset menettelyt.

OHJE (kohdat 29-30)

- (29) Hallituksen esityksen 28/2021 mukaan riskienhallinta voisi olla yhteinen osakkaana olevan työnantajan kanssa tai se olisi mahdollista ulkoistaa. Silloinkin, kun riskienhallinta on ulkoistettu, lisäeläkelaitoksen hallitus vastaa riskienhallintaa koskevan sääntelyn noudattamisesta.²
- (30) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan tehokkaan ja toimivan riskienhallinnan järjestäminen ESKL 4 luvun 22 §:n ja LESKL 1 luvun 10 §:n 1 momentin mukaisesti edellyttää, että riskienhallinnan tehtäviä suorittavat henkilöt ovat hyvämaineisia ja heillä on riittävästi pätevyyttä, taitoa ja kokemusta tehtävien asianmukaiseen suorittamiseen.

² HE 28/2021 vp, s. 75 ESKL 4 luvun 22 §:n yksityiskohtaiset perustelut.

78 Keskeisen toiminnon suorittaminen samalla henkilöllä tai organisaatioyksiköllä kuin työnantaja

7.18.1 Soveltamisala

- (1) Tätä lukua sovelletaan lisäeläkelaitoksiin, joihin sovelletaan niitä lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain eläkesäätiölain tai vakuutuskassalain säännöksiä, joita sovelletaan vähintään 100 vakuutetun lisäeläkelaitokseen. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

7.28.2 Hakemus Finanssivalvonnalle

- (2) ESL 42 h §:n 3 momentin ja VKL 77 h §:n LESKL 3 luvun 6 §:n 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi lisäeläkelaitoksen hakemuksesta myöntää luvan suorittaa keskeisiä toimintoja samalla henkilöllä tai organisaatioyksiköllä kuin työnantaja, jos lisäeläkelaitos antaa selvityksen siitä, kuinka se estää tai käsittelee eturistiriitoja lisäeläkelaitoksessa vakuuttavan työnantajan kanssa ja jos lisäeläkelaitoksen toiminnan koko, luonne, laajuus ja monitahoisuus eivät muuta edellytä. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (3) LESKL 3 luvun 6 §:n 3 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa tarkempia ~~nan oikeus antaa velvoittavia~~ määräyksiä edellä kohdassa (2) tarkoitetusta hakemuksesta ~~perustuu~~ ESL 42 h §:n 4 momenttiin ja VKL 77 h §:n 4 momenttiin. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

MÄÄRÄYS (kohdat 4–5)

- (4) Finanssivalvonnalle toimitettavassa hakemuksessa on oltava kuvaus keskeistä toimintoa suorittavan henkilön ja yksikön tehtävästä työnantajassa ja lisäeläkelaitoksessa, arvio tehtävissä esiintyvistä eturistiriidoista ja niiden merkityksestä sekä kuvaus järjestelyistä, joilla eturistiriitoja hallitaan. Hakemuksessa on tämän lisäksi annettava soveltuvin osin vastaavat tiedot kuin näiden määräysten ja ohjeiden kohdassa 10.4 (16) 5.4(14–15) edellytetään annettavan ulkoistamisilmoituksessa. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

Näiden määräysten ja ohjeiden voimaan tullessa edellä kohdassa (2) mainituista olemassa olevista järjestelyistä tulee tehdä Finanssivalvonnalle hakemus kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun eläkesäätiölain ja vakuutuskassalain muuttamisesta annetut lait (1295/2018 ja 1296/2018) ovat tulleet voimaan.

OHJE (kohta 56)

- (5) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan ESL 42 h §:n 3 momentissa ja VKL 77 h §:n LESKL 3 luvun 6 §:n 3 momentissa säädetty tarkoittaa, että keskeisen toiminnon suorittamista samalla henkilöllä tai organisaatioyksiköllä kuin työnantaja ei voida aloittaa ennen kuin Finanssivalvonta on antanut järjestelyyn luvan. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

89 Hyvämaineisuus ja sopivuus Lisäeläkelaitoksen keskeisiä toimintoja suorittavien henkilöiden kelpoisuus, keskeiset toiminnot (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)

8.19.1 Soveltamisala

- (1) Tätä lukua sovelletaan lisäeläkelaitoksiin, joihin sovelletaan niitä lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain eläkesäätiölain tai vakuutuslainsäädännön säännöksiä, joita sovelletaan vähintään 100 vakuutetun lisäeläkelaitokseen. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- ~~(1)~~(2) Tässä luvussa keskeistä toimintoa suorittavalla henkilöllä tarkoitetaan LESKL 3 luvun 13 §:ssä mainittuja henkilöitä. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

8.29.2 Lainsäädännössä lisäeläkelaitosten Eläkesäätiön ja eläkekassan keskeisille toimintoille asetetut vaatimukset

- ~~(2)~~(3) LESKL 1 luvun 2 §:n 13 kohdan ~~ESL 2 §:n 21 kohdan~~ mukaan keskeisellä toiminnolla tarkoitetaan lisäeläkelaitoksen A-eläkesäätiön ja AB-eläkesäätiön A-osaston hallintojärjestelmään kuuluvaa valmiutta suorittaa käytännön tehtäviä, joihin kuuluvat riskienhallintatoiminto, sisäisen tarkastuksen toiminto ja aktuaaritoiminto. ~~VKL 3 §:n 22 kohdan mukaan keskeisellä toiminnolla tarkoitetaan lisäeläketuotoiminnan hallintojärjestelmään kuuluvaa valmiutta suorittaa käytännön tehtäviä, joihin kuuluvat riskienhallintatoiminto, sisäisen tarkastuksen toiminto ja aktuaaritoiminto.~~ (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- ~~(3)~~(4) LESKL 3 luvun 13 §:n 1 momentin ~~ESL 42 d §:n 1 momentin ja VKL 77 d §:n 1 momentin~~ mukaan keskeisiä toimintoja suorittavien henkilöiden sekä niiden henkilöiden tai yksiköiden, joille on ulkoistettu keskeinen toiminto, tulee olla hyvämaineisia ja tehtävään sopivia. Sanotun ~~lainsäädännön~~ lainsäädännön mukaan vajaavaltainen, konkurssissa oleva tai liiketoimintakieltoon määrätty ei voi olla keskeistä toimintoa suorittava henkilö. LESKL 3 luvun 13 §:n 2 momentin mukaan ~~Sso-~~ sopivuutta koskevalla vaatimuksella tarkoitetaan, että:
- 1) keskeisiä sisäisen tarkastuksen toimintoja suorittavilla henkilöillä on riittävästi ammatillista pätevyyttä, taitoa ja kokemusta tarkastuksen asianmukaiseen suorittamiseen;
 - 2) keskeisiä aktuaaritoimintoja suorittavilla henkilöillä on riittävästi ammatillista pätevyyttä, taitoa ja kokemusta aktuaaritoimintojen asianmukaiseen suorittamiseen;
 - 3) muita keskeisiä toimintoja suorittavilla henkilöillä on riittävästi pätevyyttä, taitoa ja kokemusta hoitamansa keskeisen toiminnon asianmukaiseen suorittamiseen.
- (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- ~~(4)~~(5) LESKL 3 luvun 13 §:n 3 momentin ~~ESL 42 d §:n 2 momentin ja VKL 77 d §:n 2 momentin~~ mukaan Finanssivalvonta voi pyytää toimittamaan sille selvityksen siitä, että LESKL 3 luvun 13 §:n 1 momentissa ~~ESL 42 d §:n 1 momentissa ja VKL 77 d §:n 1 momentissa~~ tarkoitettut henkilöt täyttävät pykälässä säädetyt vaatimukset. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

- (5) Edellä tässä alaluvussa 6.2 kohdassa (3) mainittuun hyvämaineisuutta ja sopivuutta koskevaan edellytykseen ja Finanssivalvonnan luvussa 6 antamiin määräyksiin ja ohjeisiin viitataan kokonaisuutena käsitteellä *fit & proper*.
- (6) Tässä luvussa keskeistä toimintoa suorittavalla henkilöllä tarkoitetaan ESL 42 d §:ssä ja VKL 77 d §:ssä mainittuja henkilöitä.
- (7)(6) LESKL 3 luvun 13 §:n 4 momentin mukaan Finanssivalvonta voi antaa tarkempia nään-oikeus-antaa velvoittavia määräyksiä keskeisiä toimintoja suorittavien henkilöiden kelpoisuutta koskeva edellä kohdassa (4) mainitusta selvityksestä perustuu ESL 42 d §:n 2 momenttiin ja VKL 77 d §:n 2 momenttiin. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

OHJE (kohdat 78–165)

- (8)(7) Finanssivalvonta suosittaa, että lisäeläkelaitos nimeää keskeisiä toimintoja suorittavat vastuuhenkilöt. LESKL 3 luvun 13 § vastaa hallituksen esityksen (HE 28/2021 vp) perustelujen mukaan ESL 42 d ja VKL 77 d §:ää. Em. ESL ja VKL säännöksiä koskevan Hallituksen esityksen (HE 205/2018 vp) perusteluissa todetaan ESL 42 d §:än liittyen, että "Jos eläkesäätiö on nimennyt keskeisiä toimintoja suorittavat vastuuhenkilöt, kuten esimerkiksi sisäisestä tarkastuksesta vastaavan henkilön, riittävää on, että nimetyllä vastuuhenkilöllä on pykälän mukaiset edellytykset keskeisen toiminnon suorittamiseen. Vaatimusta keskeisiä toimintoja suorittavien henkilöiden sopivuudesta sovelletaan myös henkilöihin, joille vastuu keskeisestä toiminnosta on ulkoistettu eli eläkesäätiön palveluyrityksen palveluksessa oleviin henkilöihin, jotka on nimetty edellä mainitun eläkesäätiön keskeisistä toiminnoista vastaaviksi henkilöiksi." VKL 77 d § vastaa hallituksen esityksen perustelujen mukaan ESL 42 d §:ä. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan ESL 42 d §:ssä ja VKL 77 d §:ssä asetettujen vaatimusten täyttäminen edellyttää, että *fit & properia* koskevien vaatimusten tulee täytyä koko sen ajan, kun henkilö suorittaa keskeistä toimintoa, ja että lisäeläkelaitoksella on velvollisuus valvoa vaatimusten toteutumista.

8-2-29.2.2 Keskeisiä toimintoja suorittavien henkilöiden asiantuntemus

- (9)(8) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan LESKL 3 luvun 13 §:n 2 momentin 1 ja 3 kohdissa ESL 42 d §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdissa ja VKL 77 d §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdissa tarkoitettua sopivuutta koskeva vaatimus edellyttää ainakin, että henkilöllä on aikaisempaa kokemusta vastaavanlaisista tehtävistä vakuutusosalta tai muulta alalta ja eläkevakuutustoiminnan alan tuntemusta. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (10)(9) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan LESKL 3 luvun 13 §:n 2 momentin 2 kohdassa ESL 42 d §:n 1 momentin 2 kohdassa ja VKL 77 d §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua sopivuutta koskeva vaatimus edellyttää ainakin, että henkilö täyttää samat kelpoisuusvaatimukset kuin LESKL 5 luvun 28 §:ssä ESL 135 §:ssä ja VKL 170 §:ssä tarkoitettu vakuutusmatemaatikko ja hänellä on eläkevakuutustoiminnan alan tuntemusta. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)
- (10) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellä kohdissa (810) ja (944) mainittua eläkevakuutustoiminnan alan tuntemusta koskeva vaatimus täytyy aikaisemman eläkevakuutustoiminnan alan kokemuksen tai koulutus- ja perehdyttämishojelman kautta. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

8.2.39.2.3 Keskeisiä toimintoja suorittavien henkilöiden hyvämaineisuus

- (11) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan henkilö ei ole LESKL 3 luvun 13 §:n 1 momentin ESL 42 d §:n 1 momentin tai VKL 77 d §:n 1 momentin mukaisesti hyvämaineinen, mikäli:
- hänet on tuomittu viimeisen viiden vuoden aikana vankeusrangaistukseen tai yhdyskuntapalveluun tai viimeisen kolmen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton tehtävään tai
 - hän on muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton tehtävään.
- (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)*

- (12) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellä kohdan (11~~3~~) ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu määräaika lasketaan valintaa -koskevassa tilanteessa tuomion lainvoimaiseksi tulosta tehtävässä aloittamishetkeen. Jos tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voisi kuitenkin jatkaa LESKL 3 luvun 13 §:n 1 momentin ESL 42 d §:n 1 momentin ja VKL 77 d §:n 1 momentin mukaisessa tehtävässä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.
- (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)*

- (13) Mikäli kyseessä on edellä kohdassa (11~~3~~) tai (12~~4~~) mainittu tilanne, tulisi lisäeläkelaitoksen toimittaa Finanssivalvonnalle kaikki tekoon, rangaistukseen ja asian muuhun arviointiin liittyvät tiedot sekä esittää ne perusteet, miksi henkilön voitaisiin kuitenkin katsoa soveltuvan tehtäväänsä.
- (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)*

9.3 Keskeisiä toimintoja suorittavien henkilöiden kelpoisuuden arviointi ja muutosittoituksen toimittaminen Finanssivalvonnalle

- (14) Finanssivalvonta suosittaa, että kaikki keskeisiä toimintoja suorittavia henkilöitä koskevat kelpoisuusvaatimukset saatetaan etukäteen nimityspäätöksen tekvän tahon tietoon. *(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)*

- (15) Finanssivalvonta suosittaa, että lisäeläkelaitoksella on asianmukaiset toimintamallit ja kirjalliset toimintaperiaatteet kaikkien kelpoisuusvaatimusten täyttymisen varmistamiseksi. *(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)*

- (13)(16) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan LESKL 3 luvun 13 §:ssä asetettujen vaatimusten täyttäminen edellyttää, että kelpoisuutta koskevien vaatimusten tulee täytyä koko sen ajan, kun henkilö suorittaa keskeistä toimintoa, ja että lisäeläkelaitoksella on velvollisuus valvoa vaatimusten toteutumista. *(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)*

MÄÄRÄYS (kohdat 17~~6~~–21~~0~~)

- (14)(17) Lisäeläkelaitoksen tulee hankkia seuraavat asiakirjat henkilön kelpoisuuden fit & proper-selvitystä varten:
- ote Oikeusrekisterikeskuksen konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä
 - maistraatin Digi- ja väestötietoviraston antama ote holhousasioiden rekisteristä, josta käy ilmi, onko henkilölle määrätty edunvalvoja tai onko hänen oikeustoimikelpoisuuttaan rajoitettu

- ote Oikeusrekisterikeskuksen velkajärjestelyrekisteristä
- ote Oikeusrekisterikeskuksen liiketoimintakieltorekisteristä
- henkilön antama kirjallinen vakuutus siitä, että
 - häntä ei ole tuomittu sakkorangaistukseen (ei koske rikesakkoja eikä pienehköistä liikenneriikkomuksista seuranneita sakkoja) viimeisen kolmen vuoden aikana tai vankeusrangaistukseen tai yhdyskuntapalveluun viimeisen viiden vuoden aikana
 - hän ei ole saanut huomautusta tehtävänsä asetetulta valvontaelimeltä (esimerkiksi ulkomainen valvontaviranomainen, Suomen Asianajajaliitto, Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastuslautakunta)
 - tai selvitys rikkomuksesta tai rikoksesta, josta edellä mainittu seuraamus on aiheutunut
- jos ulkomainen vakuutusvalvonnasta vastaava viranomainen on arvioinut henkilön kel-
poisuutta luotettavuutta ja sopivuutta (fit & proper), tämän arvioinnin tulos
- ansioluettelo.

(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

(45)(18) Edellä kohdassa (176) mainitut selvitykset on tehtävä ennen kuin henkilö aloittaa keskeistä toimintoa koskevassa tehtävässä. Selvitysten on oltava saatavilla ja tarkastettavissa lisäeläkelaitoksessa, ja ne toimitetaan vain pyydettyäessä Finanssivalvonnalle. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

(46)(19) Finanssivalvonnalle on lähtökohtaisesti ilmoitettava tulee ilmoittaa keskeisiä toimintoja suorittavien henkilöiden muutoksista viimeistään 2 viikkoa ennen kuin henkilö aloittaa tehtävässään. Ilmoituksesta on käytävä ilmi:

- lisäeläkelaitoksen nimi;
- henkilön yksilöinti- ja yhteystiedot;
- tehtävä, johon hänet on lisäeläkelaitoksessa valittu, sekä
- milloin hän aloittaa tehtävässään.

(Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

(47)(20) Ilmoitukseen on liitettävä lisäeläkelaitoksen hallituksen puheenjohtajan allekirjoittama vakuutus, jossa lisäeläkelaitos ilmoittaa selvittäneensä henkilön täyttävän kelpoisuutta koskevat vaatimukset fit & proper kokonaisuuden sekä perustelut sille, miksi lisäeläkelaitos katsoo henkilön täyttävän kelpoisuutta koskevat vaatimukset fit & proper kokonaisuuden. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

(48)(21) Ilmoitus tulee tehdä Finanssivalvonnan kirjaamoon. Finanssivalvonnan kirjaamon sähköpostiosoite on kirjaamo@finanssivalvonta.fi. Lisätietoja sähköpostilähetysten suojaamisesta on Finanssivalvonnan verkkosivuilla. Postitse hakemuksen voi toimittaa Finanssivalvontaan osoitteella PL 103, 00101 Helsinki (kirjaamon käyntiosoite Rauhankatu 19). Ilmoituksen toimittamisessa noudatetaan mitä edellä näiden määräyksien ja ohjeiden luvussa x.x ohjeistetaan hakemuksen toimittamisesta Finanssivalvontaan. (Annettu xx.xx.2022, voimaan xx.xx.2022)

910 Ulkoistetusta toiminnosta Finanssivalvonnalle tehtävä ulkoistamisilmoitus

9-110.1 Soveltamisala

- (1) Tätä lukua sovelletaan lisäeläkelaitoksiin, joihin sovelletaan niitä [lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain eläkesäätiölain tai vakuutuskassalain](#) säännöksiä, joita sovelletaan vähintään 100 vakuutetun lisäeläkelaitokseen. ([Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022](#))

9-210.2 Ulkoistamisilmoitus

- (2) Finanssivalvonnan oikeus antaa sitovia määräyksiä ulkoistamisilmoituksesta perustuu [LESKL 3 luvun 15 §:n 2 momenttiin](#), [ESL 42 q §:n 3 momenttiin](#) ja [VKL 77 q §:n 3 momenttiin](#). ([Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022](#))
- (3) [LESKL 3 luvun 15 §:n 1 momentin](#), [ESL 42 q §:n 1 momentin](#) ja [VKL 77 q §:n 1 momentin](#) mukaan lisäeläkelaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle hyvissä ajoin ennakkoon aikomuksesta ulkoistaa ~~tai edelleen ulkoistaa~~ toimintaansa. ([Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022](#))
- (4) [LESKL 3 luvun 15 §:n 1](#), [ESL 42 q §:n 1 momentin](#) ja [VKL 77 q §:n 1 momentin](#) mukaan lisäeläkelaitoksen tulee ilmoittaa Finanssivalvonnalle ulkoistettuihin toimintoihin liittyvistä merkittävistä muutoksista. ([Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022](#))
- (5) [ESL-LESKL 2 §:n 1324](#) kohdan mukaan keskeisellä toiminnolla tarkoitetaan [A-eläkesäätiön ja AB-eläkesäätiön A-osaston lisäeläkelaitoksen](#) hallintojärjestelmään kuuluvaa valmiutta suorittaa käytännön tehtäviä, joihin kuuluvat riskienhallintatoiminto, sisäisen tarkastuksen toiminto ja aktuaaritoiminto. [VKL 3 §:n 22](#) kohdan mukaan keskeisellä toiminnolla tarkoitetaan [lisäeläketoinnin hallintojärjestelmään](#) kuuluvaa valmiutta suorittaa käytännön tehtäviä, joihin kuuluvat riskienhallintatoiminto, sisäisen tarkastuksen toiminto ja aktuaaritoiminto. ([Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022](#))

OHJE (kohta 6)

- (6) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan [LESKL 3 luvun 15 §:n 1](#), [ESL 42 p §:n 1 momentin](#) ja [VKL 77 p §:n 1 momentin](#) tarkoittamaa toiminnan ulkoistamista palveluyritykselle on myös se, että lisäeläkelaitoksen [osakastyönantaja](#) hoitaa toimintoja, jotka kuuluvat lisäeläkelaitokselle. ([Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022](#))
- ~~(6)(7) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan LESKL 3 luvun 15 §:n 1 momentin mukaisena ulkoistuksena on pidettävä myös toiminnan edelleen ulkoistamista.~~

9-310.3 Ulkoistamisilmoitus keskeisestä toiminnosta, johtamisesta tai hallinnoinnista

- ~~(7)(8) LESKL 3 luvun 15 §:n 1~~, [ESL 42 q §:n 1 momentin](#) ja [VKL 77 q §:n 1 momentin](#) mukaan lisäeläkelaitoksen on ilmoitettava keskeisen toiminnon, johtamisen tai hallinnoinnin toiminnon ulkoistamisesta ennen sitä koskevan sopimuksen voimaantuloa. ([Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022](#))

OHJE (kohta 9)

~~(8)~~(9) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan lisäeläkelaitoksen on aina ilmoitettava ulkoistuksen laajuus ja merkitys huomioon ottaen riittävän hyvissä ajoin etukäteen aikomuksestaan ulkoistaa keskeisiä toimintoja tai johtamisen ja hallinnoinnin toimintoja.

MÄÄRÄYS (kohdat 10-11)

~~(9)~~(10) Lisäeläkelaitoksen on ilmoitettava johtamiseen ja hallinnointiin kuuluvina toimintoina ulkoistettaessa ainakin seuraavat toiminnot:

- ~~asiamiehen tai~~ toimitusjohtajan tehtävät
- etuushakemusten käsittely, etuuksien myöntäminen ja etuuspäätökset
- sisäinen valvonta
- säännösten noudattamista valvova toiminto (compliance)
- vakuutustekniikka
- ~~toiminnan kannalta keskeiset tietojärjestelmät~~
- sijoitustoiminta ja salkunhoito
- ~~kirjanpito- ja taloushallinto~~

(Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)

~~(40)~~(11) Lisäeläkelaitoksen on johtamiseen ja hallinnointiin kuuluvina toimintoina ei pidetä ainakaan seuraavia toimintoja:

- hallinnolliset tehtävät, kuten henkilöstö- ja materiaalihallinto, toiminnassa käytettävän omaisuuden ylläpito ja toimitilojen turvallisuuspalvelut
- ~~oikeudellisten palvelujen hankkiminen~~
- ~~Tietosuojavastaava~~

(Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)

9.410.4 Ulkoistamisilmoituksen tekeminen Finanssivalvonnalle

~~(11)~~ ESL:n ja VKL:n muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksiin mukaan lisäeläkelaitoksen, joka on ulkoistanut keskeisiä toimintoja tai johtamista ja hallinnointia koskevia toimintojaan palveluyritykselle ennen 1.1.2019 on ilmoitettava Finanssivalvonnalle ulkoistuksista kuuden kuukauden kuluessa eläkesäätiölain ja vakuutuslainsäädännön muuttamisesta annettujen lakien (1295/2018 ja 1296/2018) voimaantulosta.

OHJE (kohta 12)

(12) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan LESKL 3 luvun 15 §:n 1 ESL 42 q §:n 1 momentin ja VKL 77 q §:n 1 momentin tarkoittamana ulkoistettujen toimintojen merkittävänä muutoksena pidetään

ainakin muutosta, jolla on vaikutusta Finanssivalvonnan valvontamahdollisuuksiin, ulkoistamiskumppanin vaihtumista, sopimuksen ehtojen muuttumista siten, että muutoksella on merkittävää vaikutusta palveluun tai sen tarjoamiseen sekä palveluntarjoajan toimintaedellytyksien muuttumista merkittävästi. ([Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022](#))

MÄÄRÄYS (kohdat 13-19)

- (13) Ulkoistamisilmoitus toimitetaan Finanssivalvonnan kirjaamoon. Finanssivalvonnan kirjaamon sähköpostiosoite on kirjaamo@finanssivalvonta.fi. Lisätietoja sähköpostilähetysten suojaamisesta on Finanssivalvonnan verkkosivuilla. Postitse hakemuksen voi toimittaa Finanssivalvontaan osoitteeseen: PL 103, 00101 Helsinki (kirjaamon käyntiosoite Rauhankatu 19).
- (14) Ulkoistamisilmoitus tehdään Finanssivalvonnalle keskeisen toiminnon ulkoistuksesta ja edellä kohdassa [7-10](#) määritellyistä johtamisen tai hallinnoinnin toimintojen ulkoistuksesta. ([Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022](#))
- (15) Mikäli lisäeläkelaitos suorittaa keskeisiä toimintoja työnantajalla ~~ESL 42 h §:ssä tai VKL 77 h LESKL 3 luvun 6 §:ssä~~ tarkoitetulla tavalla, ei järjestelystä tehdä ulkoistamisilmoitusta, vaan lisäeläkelaitoksen on haettava siihen Finanssivalvonnan lupa näiden määräysten ja ohjeiden luvussa 8 esitetyllä tavalla. ([Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022](#))
- (16) Finanssivalvonnalle tehtävän ilmoituksen tulee sisältää seuraavat selvitykset:
- ulkoistettavaa toimintaa hoitavan luonnollisen henkilön täydellinen nimi, asuinpaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa henkilö harjoittaa toimintaa.
 - ulkoistettavaa toimintaa hoitavan yhtiön nimi, yritys- tai yhteisötunnus, kotipaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan.
 - kuvaus ulkoistettavan toiminnan laadusta ja laajuudesta.
 - kokonaisarvio ulkoistamisen vaikutuksesta lisäeläkelaitoksen toimintaan.
 - selvitys ulkoistettavaa toimintaa hoitavan palveluntarjoajan taloudellisista edellytyksistä hoitaa ulkoistettavia tehtäviä.
 - selvitys siitä, miten suunniteltu ulkoistaminen otetaan huomioon lisäeläkelaitoksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisessä.
 - ulkoistetun toiminnan valvonnasta ja seurannasta vastaava henkilö lisäeläkelaitoksessa.
 - selvitys siitä, miten ulkoistettavan toiminnan jatkuvuus ja tietoturvallisuus varmistetaan.
 - selvitys siitä, miten lisäeläkelaitos aikoo turvata ulkoistettavaan toimintoon tai tehtävään liittyvien toimintojen jatkumisen, jotta toiminnon tai tehtävän siirtäminen on tarvittaessa mahdollista siirtää toisen palveluntarjoajan hoidettavaksi.
 - ~~selvitys ulkoistamissopimuksen irtisanomisen edellytyksistä.~~
 - ~~ulkoistettaessa rajan yli Euroopan talousalueeseen kuulumattomaan valtioon selvitys siitä, miten sijaintivaltion säännökset vaikuttavat Finanssivalvonnan mahdollisuuksiin saada lisäeläkelaitoksen ulkoistetusta toiminnasta valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot.~~
- ([Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022](#))

- (17) ~~Ilmoitukseen on liitettävä kopio ulkoistamissopimuksesta tai sen luonnoksesta liitteineen.~~

- ~~(48)~~(17) Jos jo ulkoistettua hallinnoinnin ja johtamisen toimintoa tai keskeistä toimintoa ulkoistetaan edelleen kolmannen tahon hoidettavaksi, lisäeläkelaitoksen on ilmoitettava siitä samalla tavoin kuin toimintaa ulkoistettaessa palveluntarjoajalle on edellytetty tässä luvussa 105. (*Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022*)
- ~~(19)~~ Lisäeläkelaitoksen, joka on ulkoistanut keskeisiä toimintojaan tai johtamisen ja hallinnoinnin toimintoja ennen 1.1.2019, on tehtävä tämän luvun 5 mukaisesti ulkoistamisilmoitus Finanssivalvonnalle.

11 Ylikatteen palauttaminen osakkaille ja sisäinen siirto- (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)

9.511.1 Varojen arvostaminen ylikatetta osakkaille palautettaessa

~~(20)~~(1) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä siitä, että ylikatetta arvioitaessa katteen kuuluvien varojen arvo lasketaan tiettyjen omaisuuslajien osalta käyvästä arvosta poikkeavasti, perustuu LESKL 5 luvun 15 §:n 4 momenttiin.

MÄÄRÄYS (kohdat 2-3)

~~(24)~~(2) LESKL 5 luvun 15 §:n 1 momentin mukaista ylikatetta laskettaessa varojen arvona käytetään käyvästä arvosta laskettua alemmaa arvoa seuraavasti:

- LESKL 6 luvun 7 §:n 1 momentin 5 – 6 kohdissa luetellut varat enintään 85 prosenttia käyvästä arvosta
- LESKL 6 luvun 7 §:n 1 momentin 3 kohdassa luetellut varat ja 4 kohdassa luetellut rahasto-osuudet siltä osin, kuin ne sijoittavat varansa kohdan 3 mukaisiin varoihin, enintään 70 prosenttia käyvästä arvosta.

~~(22)~~(3) Kohdassa (2) tarkoitettua käyvästä arvosta poikkeavaa varojen arvostamista ei sovelleta ylikatteen palauttamisessa lisäeläkelaitoksen purkamisen yhteydessä eikä silloin, kun osakas eroaa tai erotetaan lisäeläkesäätiöstä LESKL 1 luvun 9 §:n mukaisesti.

9.611.2 Hakemus ylikatteen palauttamiseksi osakkaille

~~(23)~~(4) LESKL 5 luvun 15 §:n mukaan lisäeläkelaitos voi pykälässä säädetyin edellytyksin palauttaa ylikatteen osakkaille Finanssivalvonnan suostumuksella.

~~(24)~~(5) AB-eläkesäätiössä ylikatteen palautus osakkaille edellyttää lisäksi VoimPL 24 §:n 2 momentissa säädettyjen edellytysten täyttymistä.

~~(25)~~(6) AB-eläkekassassa ylikatteen palautus osakkaille edellyttää lisäksi VoimPL 25 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttymistä.

OHJE (kohdat 7-9)

~~(26)~~(7) Finanssivalvonta suosittaa, että Finanssivalvonnalle tehtävä ylikatteen palautusta koskeva hakemus sisältää seuraavat asiakirjat ja selvitykset:

- Selvitys lisäeläkelaitoksen vastuuelan katteesta, omaisuuden arvosta kohdan (2) mukaisilla arvostuksilla ja palautettavissa olevan ylikatteen enimmäismäärästä
- Arviokirjat kiinteistöistä, asunto-osakkeista ja muusta kiinteästä omaisuudesta
- Tuloslaskelma ja tase
- Selvitys ylikatteen palautuksen edellytysten täyttymisestä
- Selvitys ylikatteen pysyvyydestä

- Selvitys palautettavasta omaisuudesta ja lisäeläkelaitoksen vastuuvelan katteesta palautuksen jälkeen
- Pöytäkirja lisäeläkelaitoksen hallintoelimen kokouksesta, jossa ylikatteen palautuksesta on päätetty

~~(27)~~(8) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan LESKL 5 luvun 15 §:n mukainen palautettavan ylikatteen enimmäismäärä saadaan vähentämällä lisäeläkelaitoksen edellä kohdan (2) määräyksen mukaisesti arvostetun omaisuuden määrästä lisäeläkelaitoksen taseen mukainen vieras pääoma, varaukset ja taseeseen kirjaamattomat erät. Taseeseen kirjaamattomina erinä huomioidaan:

- pakollisten varausten määrä
- olemassa oleva vastuuvajauksen määrä
- pitkällä aikavälillä turvaavalla laskuperustekorolla lasketun vastuuvelan ja lisäeläkelaitoksen voimassa olevalla laskuperustekorolla lasketun vastuuvelan erotus
- muut vastuut, joiden toteutumista on pidettävä todennäköisenä.

~~(28)~~(9) Finanssivalvonta suositaa, että edellä kohdassa (4) tarkoitettun hakemuksen toimittamisessa noudatetaan mitä edellä näiden määräyksien ja ohjeiden luvussa 4.5 ohjeistetaan hakemuksen toimittamisesta Finanssivalvontaan.

9.711.3 Ilmoitus sisäisestä siirrosta

~~(29)~~(10) Tätä lukua sovelletaan vain AB-eläkesäätiöihin ja AB-eläkekassoihin sekä lisäeläkelaitoksiin, joissa on etuusperusteista ja maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä hoitavat osastot.

~~(30)~~(11) VoimPL 3 §:n 2 momentin mukaan AB-eläkesäätiöön sovelletaan eläkesäätiölain (1774/1995) 6 §:n 3 - 5 ja 7 momenttia. VoimPL 5 §:n 2 momentin mukaan AB-eläkekassaan sovelletaan vakuutuskassalain (1164/1992) 8 a §:n 2 - 5 ja 7 momenttia.

~~(34)~~(12) Jos AB-eläkesäätiön A-osaston varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan pysyvästi ylittävän A-osaston eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (ylikate) saadaan VoimPL 3 §:n 2 momentin mukaan siirtää ESL 6 §:n 3 momentin edellytyksin B-osaston eläkevastuun katteeksi.

~~(32)~~(13) AB-eläkesäätiön, joka aikoo siirtää varoja A-osastolta B-osastolle, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle ESL 6 §:n 4 momentin mukaisesti.

~~(33)~~(14) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä edellä kohdassa (13) tarkoitettusta ilmoituksesta ja ilmoituksessa annettavista selvityksistä perustuu ESL 6 §:n 7 momenttiin.

~~(34)~~(15) Jos AB-eläkekassan lisäetuja myöntävän osaston varojen arvioidaan pysyvästi ylittävän tilinpäätöksen yhteydessä saman osaston vastuuvelan ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (ylikate) saadaan VoimPL 5 §:n 2 momentin mukaan siirtää VKL 8 a §:n 2 ja 5 momenttien edellytyksin lakisääteistä toimintaa harjoittavaan osastoon.

~~(35)~~(16) AB-eläkekassan, joka aikoo siirtää ylikatetta lisäetuja myöntävältä osastolta lakisääteistä toimintaa harjoittavaan osastoon, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle VKL 8 a §:n 3 momentin mukaisesti.

~~(36)~~(17) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä edellä kohdassa (16) tarkoitetusta ilmoituksesta ja ilmoituksessa annettavista selvityksistä perustuu VKL 8 a §:n 7 momenttiin.

~~(37)~~(18) Jos lisäeläkelaitoksen etuusperusteista lisäeläkejärjestelyä hoitavan osaston varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi ylittävän tämän toiminnan vastuuvelan ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat voidaan LESKL 5 luvun 17 § mukaan siirtää pykälässä mainitun edellytyksin maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä hoitavaan osastoon.

MÄÄRÄYS (kohta 19)

~~(38)~~(19) Finanssivalvonnalle tehtävän ilmoituksen tulee sisältää seuraavat asiakirjat ja selvitykset:

- Selvitys lisäeläkelaitoksen vastuuvelan katteesta ja siirrettävissä olevan ylikatteen enimmäismäärästä.
- Arviokirjat kiinteistöistä, asunto-osakkeista ja muusta kiinteästä omaisuudesta
- Tuloslaskelma ja tase
- Selvitys sisäisen siirron edellytysten täyttymisestä
- Selvitys ylikatteen pysyvyydestä
- Selvitys siirrettävästä omaisuudesta ja lisäeläkelaitoksen vastuuvelan katteesta siirron jälkeen
- Pöytäkirja lisäeläkelaitoksen hallintoelimen kokouksesta, jossa sisäisestä siirrosta on päätetty

OHJE (kohdat 20-23)

~~(39)~~(20) Finanssivalvonta suosittaa, että osana ylikatteen pysyvyyden arviointia siirrettävissä olevan ylikatteen enimmäismäärä lasketaan kohdassa (8) esitetyllä tavalla.

~~(40)~~(21) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan ESL 6 §:n 4 momentin ja VKL 8 a §:n 3 momentin mukainen varojen siirrosta etukäteen Finanssivalvonnalle ilmoittaminen tarkoittaa, että ilmoitus on tehtävä ennen tilikauden päättymistä.

~~(41)~~(22) Finanssivalvonta suosittaa, että lisäeläkelaitos, joka siirtää varoja etuusperusteista lisäeläkejärjestelyä hoitavasta osastosta maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä hoitavaan osastoon, ilmoittaa siirrosta Finanssivalvonnalle ennen tilikauden päättymistä kohdan (19) mukaisella ilmoituksella.

~~(42)~~(23) Finanssivalvonta suosittaa, että edellä kohdissa (13), (16) ja (22) tarkoitetun ilmoituksen toimittamisessa noudatetaan mitä edellä näiden määräyksien ja ohjeiden luvussa 4.5 ohjeistetaan hakeuksen toimittamisesta Finanssivalvontaan.

4012 Sijoitustoiminnan järjestäminen ja sijoitussuunnitelma **(Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)**

- (1) LESKL 1 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan lisäeläkelaitoksen tehtävänä on hoitaa laitokselle kertyviä varoja vakuutettujen edut turvaavalla tavalla.
- (2) LESKL 6 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan lisäeläkelaitoksen varat on sijoitettava tuottavasti ja turvaavasti sekä maksuvalmius varmistaa.
- (3) LESKL 6 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan lisäeläkelaitoksen hallituksen on laadittava varojen sijoittamista koskeva suunnitelma.
- (4) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä sijoitussuunnitelmasta perustuu LESKL 6 luvun 4 §:n 2 momenttiin.

40.4.212.1.2 Varainhallinnan ja maksuliikenteen järjestäminen

OHJE (kohta 5)

- (5) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan LESKL 6 luvun 3 §:n 1 momentti maksuvalmiuden varmistamisesta edellyttää, että lisäeläkelaitoksella tulisi olla maksuliikennettä varten omat, muista yhteisöistä erilliset kassa- ja pankkitilit. Lisäeläkelaitos ei voisi käyttää esimerkiksi yhteistä konsernitiliä muun yhteisön, esimerkiksi osakasyhteisön tai työntajayrityksen kanssa. Konsernitilillä tarkoitetaan pankkitiliä, jossa maksuliikenne on hajautettu yksikkökohtaisesti, mutta varojen hallinta hoidetaan keskitetysti. Sellainen on esimerkiksi pankkitili, jossa eri yhteisöjen pankkitilien varat kootaan yhdeksi kokonaisuudeksi, ja jonka alatileihin kullakin yhteisöllä on oma käyttöoikeutensa.

40.4.312.1.3 Sijoitustoiminnan järjestäminen

OHJE (kohdat 6-9)

- (6) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan lisäeläkelaitoksella on sijoitusvaroja hoitaessaan LESKL 6 luvun 27 §:n mukaan oikeus nimetä omaisuudenhoitaja tai omaisuudenhoitajia laissa mainittujen edellytysten täytyessä.
- (7) Lisäeläkelaitoksen hallituksen tulisi hyväksyä sopimukset ulkopuolisten omaisuudenhoitajien kanssa. Erityisesti päätöksentekovaltuuksia annettaessa tulisi varmistaa, että lisäeläkelaitoksen itsenäinen päätöksenteko sijoitusasioissa ei vaarannu.
- (8) Sijoitusvarojen hoitoa koskevasta omaisuudenhoitosopimuksesta tulisi ilmetä ainakin seuraavat seikat:
 - toimeksiannon laajuus ja valtuudet
 - sijoitustoiminnan periaatteet ja rajoitukset (mm. tavoitteet, riskit, omaisuuden allokointi)
 - säännöllinen raportointi (mm. tuotto/tavoitteet, allokaatio ja riskitaso)
 - hoitopalkkio

- sopimuksen irtisanomismenettely.
- (9) Toimeksiannon osuus omaisuudenhoitoyhteisön hallinnassa olevista kokonaisvaroista ei saisi olla merkittävä.

40-212.2 Hallituksen vastuut sijoitustoiminnassa ja sijoitustoiminnan riskienhallinnassa / sijoitus-suunnitelma

OHJE (kohta 10)

- (10) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan LESKL 8 luvun 5 § tarkoittaa, että hallitus vastaa lisäeläkelaitoksen varojen sijoittamisesta, sijoitusvaltuuksien asianmukaisuudesta sekä sijoittamisen riskeistä.

MÄÄRÄYS (kohdat 11-14)

- (11) Hallitus vastaa sijoitussuunnitelman pitämisestä ajan tasalla.
- (12) Ainakin seuraavat asiakokonaisuudet tulee käsitellä sijoitussuunnitelmassa tai sen liitteissä:
- Toimintaympäristön ja lisäeläkelaitoksen toiminnan sijoitustoiminnalle asettamat vaatimukset lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.
 - Arvio toimintaympäristön tilasta ja kehitysnäkymistä.
 - Arvio lisäeläkelaitoksen sijoitusvarallisuuden ja vastuuvelan katteen kehittymisestä
 - Vastuullisen vakuutusmatemaatikon sijoitusriskienhallintaa ja sijoitustoimintaa varten laatima selvitys vastuuvelan luonteen sekä vastuuvelan kattamisen ja maksuvalmiuden ylläpidon asettamista vaatimuksista sekä lisäeläkelaitoksen vakuusteknisten riskien hallinnan asianmukaisuudesta ottaen huomioon lisäeläkelaitoksen toiminnan laatu ja laajuus.
 - Arvio sijoitussalkun keskeisistä riskeistä mm. arvonmuutosten ja odotettujen tuottojen osalta
 - Sijoitustoiminnan yleiset periaatteet
 - Lisäeläkelaitoksen sijoitustoiminnan strategiset tavoitteet
 - Riskienhallinnalliset tavoitteet ja rajoitteet
 - Sijoituksiin liittyvät merkittävimmät riskit, kuten valuutta-, luotto-, korko-, markkina- ja likviditeettiriski jne.
 - Johdannaisten käytön periaatteet
 - Sijoituksille ja velkasitoumusten vakuuksille asetettavat yleiset turvaavuustavoitteet
 - Missä laajuudessa ja millä edellytyksillä varoja voidaan sijoittaa työnantajayhteisöön/osakasyhteisöön tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvaan muuhun yhteisöön.

Periaatteiden kuvauksessa tulee tarvittaessa ottaa kantaa periaatteiden ja toiminnan eroavuuksiin pitkällä ja lyhyellä aikavälillä.

- Varojen sijoittaminen vuonna X
 - Perusallokaatio (sijoitettavien varojen jakautuminen omaisuuslajeihin) ja sallitut vaihteluvälit eli limiitit
 - Tuottotavoitteet
 - Riskienhallinnalliset tavoitteet ja rajoitteet (limiitit) sekä mahdolliset vertailuindeksit.
 - Ohjausjärjestelmä
 - Hallitus
 - Toimitusjohtaja
 - Sijoitusorganisaation päätösvaltuudet
 - Ulkopuolisten palveluiden käyttö
 - Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan organisointi tai viittaus hallituksen niistä mahdollisesti tekemään erilliseen päätökseen
 - Sijoitustoiminnan jatkuvuuden varmistaminen normaaliolojen häiriötilanteissa
 - Raportointijärjestelmien kuvaus
 - Sijoitusriskienhallintatoiminnon raportointi
 - Sijoitustoiminnon raportointi
 - Tilanteet, joissa hallitukselle raportoidaan erikseen
 - Sijoitussuunnitelman päivittämisen periaatteet
- (13) Sijoitussuunnitelmaan tulee merkitä kohta tai kohdat, jotka muodostavat LESKL 6 luvun 4 §:n 1 momentissa määritellyn sijoituspolitiikan periaatteita koskevan julkisen selvityksen
- (14) Finanssivalvonnalle on toimitettava hallituksen hyväksymä sijoitussuunnitelma ja ne hallituksen tekemät muut päätökset, joihin sijoitussuunnitelmassa edellä sanotun mukaisesti mahdollisesti viitataan.

4413 Hakemus vakuutuskannan luovuttamiseksi (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)

- (1) Vakuutuskannan luovuttamisesta säädetään LESKL 11 luvussa. LESKL 11 luvun 1 §:n mukaan lisäeläkelaitos (luovuttava lisäeläkelaitos) voi luovuttaa vakuutuskantansa tai sen osan toiselle lisäeläkelaitokselle (vastaanottava lisäeläkelaitos) tai vakuutusyhtiölle³.
- (2) LESKL 11 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan luovuttavan ja vastaanottavan lisäeläkelaitoksen on kuukauden kuluessa vakuutuskannan luovuttamista koskevan suunnitelman allekirjoittamisesta haettava luovuttamiselle ja vakuutuskannan luovuttamista koskevalle suunnitelmalle Finanssivalvonnan suostumus sekä mahdolliselle vakuutuskannan luovutuksen edellyttämälle vastaanottavan lisäeläkelaitoksen sääntöjen muutokselle Finanssivalvonnan vahvistus.
- (3) LESKL 11 luvun 3 §:n 2 momentissa säädetään vakuutuskannan luovuttamista koskevan suunnitelman sisällöstä.
- (4) Finanssivalvonnan oikeus antaa tarkempia määräyksiä edellä kohdassa (2) tarkoitettusta hakemuksesta ja hakemuksessa tarvittavista selvityksistä perustuu LESKL 11 luvun 4 §:n 3 momenttiin.

MÄÄRÄYS (kohta 5)

- (5) Luovuttavan lisäeläkelaitoksen ja vastaanottavan vakuutusyhtiön tai lisäeläkelaitoksen hakiessa Finanssivalvonnan suostumusta vakuutuskannan luovuttamista koskevalle suunnitelmalle ja vakuutuskannan luovuttamiselle, on yhteisessä hakemuksessa toimitettava seuraavat asiakirjat ja selvitykset:
 - Vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma allekirjoitettuna
 - Pöytäkirjat tai oikeaksi todistetut pöytäkirjaotteet luovuttavan lisäeläkelaitoksen ja vastaanottavan vakuutusyhtiön tai lisäeläkelaitoksen niistä hallintoelinten kokouksista, joissa vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma ja vakuutuskannan luovuttaminen tai vastaanottaminen on hyväksytty. Mikäli vakuutuskannan luovuttamisesta ja vastaanottamisesta ei ole päätetty hakemusta Finanssivalvonnalle toimitettaessa, tulee hakemusta täydentää tältä osin viipymättä. Myös päätös vakuutuskannan luovuttamisen tai vastaanottamisen hylkäämisestä tulee viipymättä ilmoittaa Finanssivalvonnalle.
 - Lisäeläkesätiön toimitusjohtajan antama selvitys siitä, ettei osakkaan erotessa lisäeläkesätiöstä eroavalla osakkaalla ole velvoitteita lisäeläkesätiötä kohtaan
 - Lisäeläketurvaa koskevat vakuutus sopimukset liitteineen tai muu selvitys, josta selviää vakuutetut edut, ja tieto siitä, että vakuutetut edut vastaavat luovuttavan lisäeläkelaitoksen sääntöjä
 - Vakuutuskannan luovuttamiseen tai vastaanottamiseen liittyvä sääntömuutoshakemus liitteineen⁴ tai selvitys siitä, ettei vakuutuskannan siirto edellytä muutoksia sääntöihin

³ Vakuutusyhtiö lain 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettu vakuutusyhtiö, joka harjoittaa vakuutusluokista annetussa laissa tarkoitettua henkivakuutusta

⁴ Sääntöjen muutoksien vahvistamisesta edellä näiden määräyksien ja ohjeiden luvussa 4.

- Luovuttavan lisäeläkelaitoksen vastuullisen vakuutusmatemaatikon laskelma luovutuksessa siirtyvän vastuuelan määrästä⁵
- Osakaskohtaista kirjanpitojärjestelmää noudattavan lisäeläkesäätiön selvitys vakuutus-kantaa vastaavina varoina luovutettavasta omaisuudesta osakaskohtaisesti, mikäli se ei sisälly vakuutuskannan luovutusta koskevaan suunnitelmaan
- Selvitys vakuutustoiminnan luovutuksen vaikutuksista sekä luovuttavan että vastaanotta-van lisäeläkelaitoksen vakuutuskannan rakenteeseen, toimintaan ja riskeihin
- Tiedot vakuutuskannan ja sitä vastaavien varojen luovutusajankohdasta, mikäli tiedot eivät sisälly vakuutuskannan luovutusta koskevaan suunnitelmaan sekä perustelut siirto-ajankohdalle, joka ylittää kuusi kuukautta suunnitelman allekirjoittamisesta
- Selvitys luovuttavan lisäeläkelaitoksen ja vastaanottavan vakuutusyhtiön tai lisäeläkelai-toksen välisistä kaupoista vakuutuskannan luovuttamista edeltävältä ajalta
- Jos on kysymys osakaskohtaisen vakuutuskannan luovutuksesta tasaavaa kirjanpitojär-jestelmää noudattavasta lisäeläkesäätiöstä, tulee hakemukseen liittää lisäeläkesäätiöstä pois siirtyvien osakkaiden ilmoitus siitä, mitä he tekevät sille osuudelleen lisäeläkesää-tiön varoista, joka ylittää siirtyvän omaisuuden määrän
- Selvitys siitä, kuuluuko vakuutuskannan luovutus kilpailulaissa tarkoitetun yrityskauppa-valvonnan piiriin.

OHJE (kohta 6)

- (6) Finanssivalvonta suosittaa, että edellä kohdassa (2) tarkoitetun hakemuksen toimittamisessa noudatetaan mitä edellä näiden määräyksien ja ohjeiden luvussa 4.5 ohjeistetaan hakemuksen toimittamisesta Finanssivalvontaan.

⁵ Jos on kysymyksessä eläkesäätiö, joka noudattaa osakaskohtaista kirjanpitojärjestelmää, sen tulee toimittaa nämä tiedot myös osakaskohtaisesti.

4214 Lisäeläkkeen eläke-ennusteen laskennassa käytettävät oletamat (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)

42.14.1 Soveltamisala

- (1) Tätä lukua sovelletaan lisäeläkelaitoksiin, joihin sovelletaan niitä lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun laineläkesäätiölain tai vakuutuslainsäätöjen säännöksiä, joita sovelletaan vähintään 100 vakuutetun lisäeläkelaitokseen. (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)

42.214.2 Oletamat

- (2) Finanssivalvonnan oikeus antaa sitovia määräyksiä lisäeläkkeen eläke-ennusteen laskennassa käytettävistä oletamista, joita lisäeläkelaitoksen on käytettävä määrittäessään käyttäen lisäeläkkeen eläke-etuusotteella esitettävän lisäeläke-ennusteen laskennassa tarvittavat sijoitusten vuotuisen tuotto-%:n, vuotuisen inflaation ja tulevien palkkojen oletukset määrittää, perustuu LESKL 7 luvun 4 §:n 4 momenttiin ESL 49 f §:ään sekä VKL 84 f §:ään. (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)

MÄÄRÄYS (kohdat 3-4)

- ~~(2)~~(3) Lisäeläkkeen eläke-ennustetta laskettaessa ei huomioida tulevaa palkkakehitystä eikä inflaatiota. Jos maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn tulevien vakuutusmaksujen arvioidaan olevan toteutuneen palkka- ja palkkiotason mukaisia liian suuret, tulee tiedossa olevat muutokset huomioida lisäeläkkeen eläke-ennusteissa. Tulevan lisäeläkkeen ostovoimaa havainnollistetaan esittämällä lisäeläkkeen eläke-ennuste reaaliarvoisena eli nykyistä hintatasoa vastaavana. (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)
- ~~(3)~~(4) Mikäli maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn lisäeläkkeen eläke-ennusteet perustuvat talousskenaarioihin, perusskenaariossa sijoitusten vuotuisen reaalityttöprosentin tulee perustua realistisiin reaalityttö-odotuksiin ja hallituksen hyväksymään sijoitussuunnitelmaan. Parhaassa mahdollisessa skenaariossa sijoitusten vuotuisen reaalityttöprosentin tulee perustua laskentatietojen perusteella uskottaviin optimistisiin reaalityttö-odotuksiin ja eläkesäätiön hallituksen hyväksymään sijoitussuunnitelmaan. Epäedullisessa skenaariossa reaalityttöjen oletetaan olevan nolla. (Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022)

4315 Vakuutettujen määrää ja noudatettavia säännöksiä koskeva ilmoitus Finanssivalvonnalle

13.1 ~~Soveltamisala~~

~~(1) Tätä lukua sovelletaan lisäeläkelaitoksiin.~~

43.215.1 Ilmoitus Finanssivalvonnalle vakuutettujen määrästä ja sovellettavista säännöksistä

~~(2)(1)~~ Finanssivalvonnan oikeus antaa sitovia määräyksiä Finanssivalvonnalle tehtävästä ilmoituksesta vakuutettujen lukumäärästä ja lisäeläkelaitoksiin sovellettavista säännöksistä perustuu LESKL 1 luvun 17 §:ään, ESL 1 b §:n 5 momenttiin sekä VKL 2 b §:n 5 momenttiin. [\(Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022\)](#)

~~(3)(2)~~ ESL 1 b §:n 1 momentin tai VKL 2 b §:n 1 momentin LESKL 1 luvun 14 §:n 1 momentin mukaan alle 100 vakuutetun lisäeläkelaitos voi ilmoittaa Finanssivalvonnalle, että siihen sovelletaan ilmoitusta seuraavan tilikauden alusta säännöksiä, joita sovelletaan lisäeläkelaitokseen, joissa vakuutettujen määrä on vähintään 100. Lisäeläkelaitos voi peruuttaa edellä mainitun ilmoituksen ilmoittamalla Finanssivalvonnalle, ettei se noudata säännöksiä, joita sovelletaan vähintään 100 vakuutetun lisäeläkelaitokseen. [\(Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022\)](#)

~~(4)(3)~~ ESL 1 b §:n 4 momentin tai VKL 2 b §:n 4 LESKL 1 luvun 14 §:n 2 momentin mukaan lisäeläkelaitos voi ilmoittaa Finanssivalvonnalle, jos sen vakuutettujen lukumäärä vähenee alle 100:n, mikäli se ei halua jatkaa toimintaansa samojen sääntöjen puitteissa seuraavan tilikauden alusta lukien. [\(Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022\)](#)

MÄÄRÄYS (kohdat 5-~~8~~9)

~~(5)(4)~~ Lisäeläkelaitoksen on tehtävä Finanssivalvonnan eläkesäätiö- ja vakuutuslaskarekisteriin LESKL 1 luvun 14 §:n tai 1 luvun 15 §:n ESL 1 b §:n tai VKL 2 b §:n tarkoittama ilmoitus lomakkeilla, jotka löytyvät Finanssivalvonnan verkkosivuilta. [\(Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022\)](#)

~~(6)(5)~~ Lisäeläkelaitoksen on ilmoitettava kuukausi ja vuosi, jolloin vakuutettujen lukumäärä on ylittänyt tai alittanut ESL 1 b §:ssä tai VKL 2 b §:ssä LESKL 1 luvun 14-15 §:ssä mainitut vakuutettujen lukumäärät. [\(Annettu x.x.2022, voimaan x.x.2022\)](#)

~~(7)(6)~~ Finanssivalvonta edellyttää, että lisäeläkelaitos tekee ilmoituksen viimeistään 1.12. tai 30 päivää ennen seuraavan tilikauden alkua seuraavista asioista: vakuutettujen määrän vähentymisestä alle 100:n tai 16 vakuutetun, vähintään 100:n vakuutetun lisäeläkelaitosta koskevien säännösten noudattamisesta ja peruutusilmoituksen vähintään 100:n vakuutetun lisäeläkelaitosta koskevien säännösten noudattamisesta. Finanssivalvonnalle tehtävässä vakuutettujen määrän vähentymistä koskevassa ilmoituksessa tulee käyttää vakuutettujen lukumääränä määrää, joka ilmenee edellisen tilikauden lopun tilanteesta laaditusta vakuutuslaskarekisteristä tai vaihtoehtoisesti vakuutettujen lukumääränä voidaan käyttää vakuutusmatemaatikon allekirjoittamaa selvitystä vakuutettujen lukumäärästä muuna ajankohtana.

- ~~(8)~~(7) Edellä kohdassa 7 mainittuja määräaikoja ei sovelleta vakuutettujen lukumäärän nousemiseen vähintään 16:sta tai vähintään 100:an tehtävään ilmoitukseen. Lisäeläkelaitoksen, jossa vakuutettuja on ollut alle 16 tai alle 100, on ilmoitettava viipymättä Finanssivalvonnalle, mikäli vakuutettujen lukumäärä nousee vähintään 16:sta tai vähintään 100:an.
- ~~(9)~~ Ilmoitus vuoden 2019 vakuutettujen lukumäärästä tai ilmoitus siitä, että lisäeläkelaitos noudattaa vähintään 100 vakuutetun lisäeläkelaitostoimintaan sovellettavia säännöksiä, on toimitettava Finanssivalvontaan 30.4.2019 mennessä. Lisäeläkelaitoksen vakuutettujen lukumääränä vuonna 2019 käytetään vakuutusteknisessä tutkimuksessa vuodelta 2017 ilmoitettua tai lisäeläkelaitoksen 30.4.2019 mennessä Finanssivalvontaan toimittamaa vakuutusmatemaatikon allekirjoittamaa selvitystä vakuutettujen lukumäärästä viimeistään hetkellä 31.12.2018.

16 Kumotut määräykset ja ohjeet

16.1 Nämä määräykset ja ohjeet kumoavat voimaan tullessaan seuraavat Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet:

- Päivitetyn määräys- ja ohjekokoelman eläkekassoille Dnro FIVA 14/01.00/2016 kokonaisuudessaan liitteinen
- Päivitetyn määräys- ja ohjekokoelma eläkesäätöille Dnro FIVA 15/01.00/2016 kokonaisuudessaan liitteinen

17 Muutoshistoria

17.1 Näitä määräyksiä ja ohjeita on muutettu sen voimaantulon jälkeen seuraavasti

Annettu xx.xx.2022 ja voimaan xx.xx.2022

- muutettu määräyksiä ja ohjeita lain eläkesäätiöistä ja eläkekassoista muutoksilla (laki eläkesäätiöistä ja eläkekassoista 946/2021)
- muutettu määräyksiä ja ohjeita lain lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista muutoksilla (laki lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista 947/2021)
- lisätty luvut 4 Lisäeläkelaitoksen sääntöjen vahvistaminen, 6 Sisäinen valvonta, 7 Riskien hallinnan järjestäminen, 11 Ylikatteen palauttaminen osakkaalle ja sisäinen siirto, 12 Sijoitustoiminnan järjestäminen ja sijoitussuunnitelma ja 13 Hakemus vakuutuskannan luovuttamiseksi.
- lisättyjen lukujen 4, 6, 7, 11, 12 ja 13 vuoksi lukujen numerointi on luvusta 4 lukien muutunut
- lukujen 5, 6, 7, 11, 12 ja 13 sääntelyä on aiemmin ollut päivitettyssä määräys- ja ohjekoelmassa eläkesäätiöille Dnro FIVA 15/01.00/2016 sekä päivitettyssä määräys- ja ohjekoelmassa eläkekassoille Dnro FIVA 14/01.00/2016.
- muutettu luvun 1 kohtia (1) – (8)
- muutettu lukua 2
- muutettu lukua 3
- lisätty luku 4
- muutettu luvun 5 (aiemmin 4 luku) otsikko ja muutettu kohtia (1) – (31) ja lisätty kohdat (32) – (61)
- lisätty luku 6
- lisätty luku 7
- muutettu luvun 8 (aiemmin luku 7) kohtia (1) – (5)
- muutettu luvun 9 (aiemmin luku 8) otsikko ja muutettu kohtia (1) – (13) ja lisätty kohdat (14) – (16) sekä muutettu kohdat (17) – (21)
- muutettu luvun 10 (aiemmin luku 9) kohtia (1) – (8), (10) – (12) ja (14) – (17) poistettu kohta (19)
- lisätty luku 11
- lisätty luku 12
- lisätty luku 13
- muutettu luvun 14 (aiemmin luku 12) otsikkoa ja muutettu kohdat (1) – (4)

• muutettu luvun 15 (aiemmin luku 13) kohdat (1) – (5) ja kohta (9) poistettu